सील

पर्यवेक्षकांच्या

वेळ : 2 (दोन) तास

पो.उ.नि (५) प - 2099 पोर्लास उपनिरीक्षक **दुञ्ज** Code : RBM

परीक्षा वि: १८१८/२०११

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक BOOKLET No.

221289

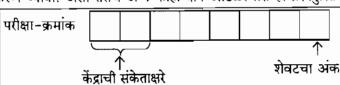
प्रश्नपुस्तिका

सामान्य ज्ञान व बुद्धिमापन चाचणी

एकूण प्रश्न : 200 एकूण गुण : 200

सचना

- सदर प्रश्नपुस्तिकेत 200 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
- (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.

- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचिवली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमुद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
  - (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इग्रंजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोड्न नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनिधकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुरितकेच्या अतिम पृष्ठावर

RBM

८८८ । ८८ कच्चा कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Α

1.	शांततेचा नोबेल पुरस्कार मिळालेले मि. ओबामा हे उ	अमेरिकेचे	अध्यक्ष आहेत.
	 पहिले (2) दसरे 	(3) तिसरे	(4) चौथे
	Mr. Obama is the U.S. P	resident to receive	e the Nobel Peace Award.
	Mr. Obama is the U.S. P (1) First (2) Second	(3) Third	(4) Fourth
2.	पहिल्या मुन मिशनमध्ये चंद्रावर पाण्याचा शोध लाव		
	 अमेरिका (2) रशिया 	(3) भारत	 (4) चीन
	is the first nation in the		
	(1) America (2) Russia	(3) India	(4) China
	सन् 2010 मध्ये खालील पैकी कोणत्या दिवशी दहश	 ातवादयांनी पुण्यात बॉम्ब	। स्फोट घडवुन आणला ?
	 12 फेब्रुवारी (2) 13 फेब्रुवारी 		
	On which day did terrorists attack Pun		
	(1) 12 th Feb. (2) 13 th Feb.	(3) 14 th Feb.	(4) 15 th Feb.
4.	अर्थशास्त्रातील नोबेल पुरस्कार विजेती पहिली स्त्री		होय.
	 औग सॅन सूखी (2) इलीनर ऑसट्रॉम 	(3) टॉनी मॉरीसन	(4) अदा इ यानथ
	is the first woman to v	vin the Nobel priz	e in Economics.
	(1) Aung San Su Khi	(2) Elinar Ost	
	(3) Tonny Morrison	(4) Ada E Yan	ath
5.	19 वी शष्ट्रकुल क्रिडा स्पर्धा	येथे संपन्न झाली.	
	19 वी शष्ट्रकुल क्रिडा स्पर्धा (1) मलेशिया (2) ऑस्ट्रेलीया	(3) भारत	(4) इंग्लंड
	XIX Commonwealth games were held in	n	
	(1) Malaysia (2) Australia		
6.	अरबी समुद्रात उभारल्या जाणाऱ्या शिवाजी महाराज	च्या पुतळयाची एकूण	उंची फुट ठरविण्यात आली आहे.
6.	अरबी समुद्रात उभारल्या जाणाऱ्या शिवाजी महाराज (1) 109 (2) 309	ंच्या पुतळयाची एकूण (3) 409	उंची फुट ठरविण्यात आली आहे. (4) 209
6.	(1) 109 (2) 309 Total height of the statue of Shivaji Maha	(3) 409	उंची फुट ठरविण्यात आली आहे. (4) 209 the Arabian Sea is decided to be
6.	(1) 109 (2) 309 Total height of the statue of Shivaji Maharet.	(3) 409 raj to be erected in t	the Arabian Sea is decided to be
	(1) 109 (2) 309 Total height of the statue of Shivaji Maharetet. (1) 109 (2) 309	(3) 409 raj to be erected in (	(4) 209 the Arabian Sea is decided to be (4) 209
	(1) 109 (2) 309 Total height of the statue of Shivaji Maha feet. (1) 109 (2) 309 पवन ऊर्जा निर्मीती क्षेत्रावरील गुंतवणूकीमध्ये भारता	(3) 409 raj to be erected in t (3) 409 चা जगात	(4) 209 the Arabian Sea is decided to be (4) 209 क्रमांक लागतो.
	(1) 109 (2) 309 Total height of the statue of Shivaji Maharfeet. (1) 109 (2) 309 पवन ऊर्जा निर्मीती क्षेत्रावरील गुंतवणूकीमध्ये भारता (1) पहिला (2) दुसरा	(3) 409 raj to be erected in t (3) 409 चा जगात (3) तिसरा	(4) 209 the Arabian Sea is decided to be (4) 209 क्रमांक लागतो. (4) चौथा
	(1) 109 (2) 309 Total height of the statue of Shivaji Maharfeet. (1) 109 (2) 309 पवन ऊर्जा निर्मीती क्षेत्रावरील गुंतवणूकीमध्ये भारता (1) पहिला (2) दुसरा India stands in investment	(3) 409 raj to be erected in t (3) 409 चा जगात (3) तिसरा ent on wind energ	(4) 209 the Arabian Sea is decided to be (4) 209 क्रमांक लागतो. (4) चौथा y sector in the world.
	(1) 109 (2) 309 Total height of the statue of Shivaji Maharfeet. (1) 109 (2) 309 पवन ऊर्जा निर्मीती क्षेत्रावरील गुंतवणूकीमध्ये भारता (1) पहिला (2) दुसरा	(3) 409 raj to be erected in t (3) 409 चा जगात (3) तिसरा ent on wind energ	(4) 209 the Arabian Sea is decided to be (4) 209 क्रमांक लागतो. (4) चौथा y sector in the world.
	(1) 109 (2) 309 Total height of the statue of Shivaji Maharfeet. (1) 109 (2) 309 पवन ऊर्जा निर्मीती क्षेत्रावरील गुंतवणूकीमध्ये भारता (1) पहिला (2) दुसरा India stands in investme (1) First (2) Second 'टाईम' मॅगझीनने 2009 साठी निवडलेल्या 'द हिरोज्	(3) 409 raj to be erected in t (3) 409 चा जगात (3) तिसरा ent on wind energ (3) Third	(4) 209 the Arabian Sea is decided to be (4) 209 क्रमांक लागतो. (4) चौथा y sector in the world. (4) Fourth
7.	(1) 109 (2) 309 Total height of the statue of Shivaji Maharfeet. (1) 109 (2) 309 पवन ऊर्जा निर्मीती क्षेत्रावरील गुंतवणूकीमध्ये भारता (1) पहिला (2) दुसरा India stands in investment (1) First (2) Second 'टाईम' मॅगझीनने 2009 साठी निवडलेल्या 'द हिरोज् हे एक आहेत.	(3) 409 rai to be erected in t (3) 409 चा जगात (3) तिसरा ent on wind energ (3) Third ऑफ द एन्व्हायरमेंट' या	(4) 209 the Arabian Sea is decided to be (4) 209 क्रमांक लागतो. (4) चौथा y sector in the world. (4) Fourth किताबासाठीच्या दोन भारतीयापैकी
7.	(1) 109 (2) 309 Total height of the statue of Shivaji Maharfeet. (1) 109 (2) 309 पवन ऊर्जा निर्मीती क्षेत्रावरील गुंतवणूकीमध्ये भारता (1) पहिला (2) दुसरा India stands in investme (1) First (2) Second 'टाईम' मंगझीनने 2009 साठी निवडलेल्या 'द हिरोज् हे एक आहेत. (1) बिंदेश्वर पाठक (2) सुंदरलाल बहुगुणा	(3) 409 rai to be erected in t (3) 409 चा जगात (3) तिसरा ent on wind energ (3) Third आॅफ द एन्व्हायरमेंट' या	(4) 209 the Arabian Sea is decided to be (4) 209 क्रमांक लागतो. (4) चौथा y sector in the world. (4) Fourth किताबासाठीच्या दोन भारतीयापैकी
7.	(1) 109 (2) 309 Total height of the statue of Shivaji Maharfeet. (1) 109 (2) 309 पवन ऊर्जा निर्मीती क्षेत्रावरील गुंतवणूकीमध्ये भारता (1) पहिला (2) दुसरा India stands in investme (1) First (2) Second 'टाईम' मॅगझीनने 2009 साठी निवडलेल्या 'द हिरोज् हे एक आहेत. (1) बिंदेश्वर पाठक (2) सुंदरलाल बहुगुणा 'Time' magazine has selected two Indians	(3) 409 rai to be erected in t (3) 409 चा जगात (3) तिसरा ent on wind energ (3) Third आॅफ द एन्व्हायरमेंट' या	(4) 209 the Arabian Sea is decided to be (4) 209 क्रमांक लागतो. (4) चौथा y sector in the world. (4) Fourth किताबासाठीच्या दोन भारतीयापैकी
7.	(1) 109 (2) 309 Total height of the statue of Shivaji Maharfeet. (1) 109 (2) 309 पवन ऊर्जा निर्मीती क्षेत्रावरील गुंतवणूकीमध्ये भारता (1) पहिला (2) दुसरा India stands in investme (1) First (2) Second 'टाईम' मॅगझीनने 2009 साठी निवडलेल्या 'द हिरोज् हे एक आहेत. (1) बिंदेश्वर पाठक (2) सुंदरलाल बहुगुणा 'Time' magazine has selected two Indians is one of them.	(3) 409 raj to be erected in to the erected in the erected	(4) 209 the Arabian Sea is decided to be (4) 209 क्रमांक लागतो. (4) चौथा y sector in the world. (4) Fourth किताबासाठीच्या दोन भारतीयापैकी (4) आण्णा हजारे the Environment 2009' and
7.	(1) 109 (2) 309 Total height of the statue of Shivaji Maharfeet. (1) 109 (2) 309 पवन ऊर्जा निर्मीती क्षेत्रावरील गुंतवणूकीमध्ये भारता (1) पहिला (2) दुसरा India stands in investme (1) First (2) Second 'टाईम' मॅगझीनने 2009 साठी निवडलेल्या 'द हिरोज् हे एक आहेत. (1) बिंदेश्वर पाठक (2) सुंदरलाल बहुगुणा 'Time' magazine has selected two Indians	(3) 409 rai to be erected in t (3) 409 चा जगात (3) तिसरा ent on wind energ (3) Third आॅफ द एन्व्हायरमेंट' या	(4) 209 the Arabian Sea is decided to be (4) 209क्रमांक लागतो. (4) चौथा y sector in the world. (4) Fourth किताबासाठीच्या दोन भारतीयापैकी (4) आण्णा हजारे the Environment 2009' and
8.	(1) 109 (2) 309 Total height of the statue of Shivaji Maharfeet. (1) 109 (2) 309 पवन ऊर्जा निर्मीती क्षेत्रावरील गुंतवणूकीमध्ये भारता (1) पहिला (2) दुसरा India stands	(3) 409 ray to be erected in to be erected in to de erec	(4) 209 the Arabian Sea is decided to be (4) 209 क्रमांक लागतो. (4) चौथा y sector in the world. (4) Fourth किताबासाठीच्या दोन भारतीयापैकी (4) आण्णा हजारे the Environment 2009' and
7.	(1) 109 (2) 309 Total height of the statue of Shivaji Maharfeet. (1) 109 (2) 309 पवन ऊर्जा निर्मीती क्षेत्रावरील गुंतवणूकीमध्ये भारता (1) पहिला (2) दुसरा India stands	(3) 409 rai to be erected in t (3) 409 चा जगात (3) तिसरा ent on wind energ (3) Third आॅफ द एन्व्हायरमेंट' या (3) पोपटराव पवा s as 'The Heroes of (2) Sundarlal (4) Anna Haja	(4) 209 the Arabian Sea is decided to be (4) 209 क्रमांक लागतो. (4) चौथा y sector in the world. (4) Fourth किताबासाठीच्या दोन भारतीयापैकी (4) आण्णा हजारे the Environment 2009' and Bahuguna tre गिकासाठी नामाकंन झाले होते.
8.	(1) 109 (2) 309 Total height of the statue of Shivaji Maharfeet. (1) 109 (2) 309 पवन ऊर्जा निर्मीती क्षेत्रावरील गुंतवणूकीमध्ये भारता (1) पहिला (2) दुसरा India stands	(3) 409 raj to be erected in to be erected in to de erec	(4) 209 (4) 209 (4) 209 क्रमांक लागतो. (4) चौथा y sector in the world. (4) Fourth किताबासाठीच्या दोन भारतीयापैकी (4) आण्णा हजारे the Environment 2009' and Bahuguna are गिकासाठी नामाकंन झाले होते. (4) स्वास
8.	(1) 109 (2) 309 Total height of the statue of Shivaji Maharfeet. (1) 109 (2) 309 पवन ऊर्जा निर्मीती क्षेत्रावरील गुंतवणूकीमध्ये भारता (1) पहिला (2) दुसरा India stands	(3) 409 raj to be erected in to be erected in to de erec	(4) 209 (4) 209 (4) 209 क्रमांक लागतो. (4) चौथा y sector in the world. (4) Fourth किताबासाठीच्या दोन भारतीयापैकी (4) आण्णा हजारे the Environment 2009' and Bahuguna are गिकासाठी नामाकंन झाले होते. (4) स्वास
8.	(1) 109 (2) 309 Total height of the statue of Shivaji Maharfeet. (1) 109 (2) 309 पवन ऊर्जा निर्मीती क्षेत्रावरील गुंतवणूकीमध्ये भारता (1) पहिला (2) दुसरा India stands	(3) 409 ray to be erected in to be erected in to de erec	(4) 209 (4) 209 (4) 209 क्रमांक लागतो. (4) चौथा y sector in the world. (4) Fourth किताबासाठीच्या दोन भारतीयापैकी (4) आण्णा हजारे the Environment 2009' and Bahuguna are गिकासाठी नामाकंन झाले होते. (4) स्वास

							ा <mark>ठेवण्याचे मुख्य उद्दिष्ठ ठरविण्यात आले.</mark>
	(1) न्यू जर्सी	(2) न्यूयॉर्व		•		` '	केपटाऊन
	The prime objecti	ve of conti	rolling globa	l w	arming was decid	ed i	n the World Summit held
	(1) New Jersy	(2) New	York (3	3)	Copenhegan	(4)	Capetown
11.	जागतीक व्यापार संघटनेच	री 2008 मधी	ल सातवी परिषद		या	ठिक	ाणी झाली.
	(1) दोहा	(2) कॅनकूः	न (3	3)	हाँग काँग	(4)	जिनिव्हा
	In 2008 World Trac	le Organiza	ation's Sevent	th c	conference was held	at_	
	(1) Doha	(2) Cano	un (3	3)	Hong Kong	(4)	Jeneva
12.	केंद्र सरकारने		मध्ये वनहवक का	ायदा	। संमत केला.		
	(1) जुन 2007	(2) डिसेंब	₹ 2006 (3	3)	जानेवारी 2007	(4)	डिसेंबर 2008
	Forest Rights Act v	vas enacted	l by the centr	al	government in		· ·
	(1) June 2007	(2) Dece	mber 2006 (3	3)	January 2007	(4)	December 2008
13.	2009 च्या संसदीय निवर	डणूकीत		_ म	हीला प्रतिनिधी लोकसभेव	ार निव	बडून आल्या आहेत.
	(1) 59	` '	,			(4)	
							een elected in Loksabha.
	(1) 59	(2) 45	(3	3)	49	(4)	
14.	2008 चा बुकर पुरस्कार	कोणाला मिळ	ाला ?				
	(1) किरण देसाई		डे (8	3)	अरविंद अडीगा	(4)	चेतन भगत
	Who received the B	ooker Awa	rd in 2008?				
	(1) Kiran Desai	(2) Shob	ha De (3	3)	Aravind Adiga	(4)	Chetan Bhagat
15.	कुसुमाग्रज प्रतिष्ठानाचा 2	2008 चा 'जन	स्थान' पुरस्कार व	होण	ाला मिळाला ?		
					मंगेश पाडगांवकर	(4)	आनंद यादव
	Who was awarded	"Janasthan	-	_	lusumagraj Pratisth		
	(1) N. D. Mahano				Gangadhar Panata	wan	e
	(3) Mangesh Padg	aonkar	(4	4)	Anand Yadav		
16.	"आय विल, वुई विल अ	गॅण्ड इंडिया वि र	ल'' हे प्रेरणा दायी	घो	षवाक्य कोणाचे आहे ?		
	(1) डॉ. मन मोहन सिंग				लालकृष्ण अडवाणी		
	(3) डॉ. ए. पी. जे. अब						
					vill, We will and Ind		rill" ?
	(1) Dr. Manmoha	_	`	,	Lalkrishna Advani		
	(3) Dr. A.P.J. Abd	ulkalam	(4	4)	Rahul Gandhi		
17.	युनोने 2008 हे		_ म्हणून घोषित व		_		
	(1) महिला वर्ष	,	•	,	आंतर राष्ट्रीय तांदुळ वर्ष		
	(3) आंतर राष्ट्रीय बटाव		`	4)	बालक वर्ष		
	UNO has declared	the year 20		<u>~</u>			
	(1) Women's year		•	•	International rice y Child year	ear	
	(3) International						
18.	2010 मध्ये सर्वश्रेष्ठ लष्ट						-A
	(1) व्ही. के. सिंग	(2) श्री रण	,	,	श्री गोपालन	(4)	श्री कर्तार सिंग
	Who is appointed a				-		(4) Shui Kantan Singh
	(1) V. K. Singn	(2) Shri	ivanaju onigi	11	(o) Shri Gopalan	ı	(4) Dilitizariar biligir
	(1) V. K. Singh		Ranajit Singl		my in 2010 ? (3) Shri Gopalan	ı	(4) Shri Kartar Singh

19.	भारतीय सैन्य दलाच्या वेतन पुनर्रचना करण्यासाठी कोणाच्या अध्यक्षतेखाली 2008 मध्ये समिती नियुक्त केली होती ? (1) डॉ. मनमोहन सिंग (2) पृथ्वीराज चव्हाण (3) प्रणब मुखर्जी (4) ए. के. ॲन्टोनी Under whose Chairmanship the committee was appointed for pay-fixation of Indian Military in 2008 ? (1) Dr. Manmohan Singh (2) Prithviraj Chavan (3) Pranob Mukherjee (4) A. K. Antony
	महाराष्ट्र विधान परिषादेत स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे प्रतिनिधीत्व असते.
20.	(1) 1/2 (2) 1/3 (3) 1/4 (4) 1/6
	Representation of Local Self Government in Maharashtra Legislative Council is
	(1) 1/2 (2) 1/3 (3) 1/4 (4) 1/6
21.	भारतीय मिसाईल पृथ्वी III ची चाचणी कोणत्या ठिकाणी करण्यात आली ?
	(1) चांदिपूर (2) श्रीहरी कोट्टा (3) चैन्नई (4) बंगलोर
	Prithivee III, India's Missile was successfully tested at
	(1) Chandipur (2) Shriharikotta (3) Chennai (4) Bangalore
22.	हेजेमोनी और सर्व्हाय्वल या पुस्तकाचे लेखक कोण ?
	(1) नॉम चॉमस्की (2) एस. पी. हंटींग्टन (3) फिदेल कास्त्रो (4) ग्राहम वॉलस
	Who is the author of 'HEGEMONY OR SURVIVAL'? (1) Noam-Chomsky (2) S. P. Huntington (3) Fidel Castro (4) Graham Walas
23.	भारतीय राज्यघटनेमधील कोणत्या कलमाअंतर्गत 6 ते 14 वयोगटांतील मुलामुर्लीना शिक्षणाचा हक्क प्रदान करण्यात आला ? (1) कलम – 21(अ) (2) कलम – 14 (3) कलम – 19 (4) कलम – 22
	Under which article of the Indian Constitution the right to education has been provided to the
	children between the ages 6 to 14?
	(1) Art - 21(A) (2) Art - 14 (3) Art - 19 (4) Art - 22
24.	कोणते विद्यापीठ संत गाडगेबाबा विद्यापीठ म्हणून ओळखले जाते ?
	(1) नागपूर विद्यापीठ (2) उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ (3) अमरावती विद्यापीठ (4) सोलपूर विद्यापीठ
	Which University is known as Saint Gadage Baba University? (1) Nagpur Uni. (2) North Maharashtra Uni. (3) Amaravati Uni. (4) Solapur Uni.
25.	जागतिक वन दिन दिवशी साजरा केला जातो. (1) 11 मार्च (2) 21 मार्च (3) 09 मार्च (4) 24 मार्च
	(1) 11 मार्च (2) 21 मार्च (3) 09 मार्च (4) 24 मार्च International Forestry Day is Celebrated on
	(1) 11th March (2) 21th March (3) 09th March (4) 24th March
26.	खालीलपैकी कोणती योजना महाराष्ट्राचे सरकार शिक्षणक्षेत्राकरिता राबवीत नाही ?
20.	(1) सर्व शिक्षा अभियान
	(3) अहिल्याबाई होळकर योजना (4) जवाहर योजना
	Which of the following is not implemented by the State Government of Maharashtra in the field of
	education ? (1) Sarva Shiksha Abhiyan (2) Mahatma Phule Education Guarantee Scheme
	(3) Ahilyabai Holkar Scheme (4) Jawahar Scheme
27.	भारतीय राष्ट्रीय चळवळीतील खालील घटना क्रमवार पद्धतीने खाली दिलेल्या संकेत (कोडस्) प्रमाणे लावा
	(1) गांधी-इरविन करार (2) कॅबिनेट मिशन (3) राजगोपालचारी फॉर्म्युला (4) पुणे करार
	(1) 3, 4, 2, 1 (2) 1, 4, 3, 2 (3) 4, 2, 1, 3 (4) 2, 4, 3, 1
	Arrange the following events of the Indian National Movement in chronological order on the basis of
	codes given below. (1) Gandhi-Irwin Pact (2) Cabinet Mission (3) Raj Gopalchari Formula (4) Poona Pact
	(1) 3, 4, 2, 1 (2) 1, 4, 3, 2 (3) 4, 2, 1, 3 (4) 2, 4, 3, 1
	= manual = mu/space con policy work

28.	हा महाराष्ट्रातील पहिला सशस्त्र क्रा (1) वि. दा. सावरकर (2) वासुदेव बळवंत फडके		τ	(4) अनंत कान्हेरे
	was the first Maharashtrian		`	(1) 51 11 11 11
		) Vasudev Balwant l	Phad	lke
		) Anant Kanhere		
29.	भारत आणि चीन यांनी कोणत्या वर्षी पंचशील करारावर र			
20.		) 1954	(4)	1957
	In which year the Indo-Chaina Panchsheel	<i>r</i>	(-)	100.
	•	): 1954	(4)	1957
	भारतात 'मिश्र अर्थव्यवस्थेचा' पुरस्कार कोणी केला ?			
30.		) पंडित जवाहरलाल नेहरू	(4)	गजीन गांधी
	Who initiated the 'Mixed Economy' in India	•	(~~'1~~),	राजाव नावा
	(1) Lal Bahadur Shastri (2			
		) Rajiv Gandhi		
				· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
31.			4	<del></del>
	(1) दादाभाई नौरोजी (2) लाला लजपतरॉय (3		• -	लोकमान्य टिळक
	was the author of the book 'Po' (1) Dadabhai Nawroji (2) Lala Lajapat	Rai (3) V.D. Sava		
32.	9.	ण, जातीवंत जनवरांची पैदास	र, फल	गेद्यान शास्त्र व वनसंरक्षण या विषयाबाबतच्य
	दूरदर्शी संकल्पना प्रथम यांनी मांडल्या.	\		
	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	) महात्मा जोतीबा फुळे		
		) छत्रपती शाहू महाराज a for Imigation Modes	-:	tion of Amiculture Properties
				uon oi Agriculture. Dreeding
	The modern concepts of construction of Dam of productive animals, introduction of hortic			
	of productive animals, introduction of hortic			
	of productive animals, introduction of hortic by		ion o	f forests were first visualised
	of productive animals, introduction of hortic by	ulture and Conservati	ion o hule	f forests were first visualised
	of productive animals, introduction of hortic by	ulture and Conservati) Mahatma Jotiba P) Chhatrapati Shah	ion o hule	f forests were first visualised
33.	of productive animals, introduction of hortic by	ulture and Conservati) Mahatma Jotiba P) Chhatrapati Shah । संरक्षण मंत्री कोण होते ?	ion o hule u Ma	f forests were first visualised
33.	of productive animals, introduction of hortic by	ulture and Conservati) Mahatma Jotiba P) Chhatrapati Shah ो संरक्षण मंत्री कोण होते ? (3) सरदार स्वर्णिसंग	hule u Ma (4)	f forests were first visualised haraj
33.	of productive animals, introduction of hortic by	ulture and Conservati) Mahatma Jotiba P) Chhatrapati Shah ो संरक्षण मंत्री कोण होते ? (3) सरदार स्वर्णसिंग (62 when China attac	hule u Ma (4)	f forests were first visualised haraj
33.	of productive animals, introduction of hortic by	ulture and Conservati) Mahatma Jotiba P) Chhatrapati Shah ो संरक्षण मंत्री कोण होते ? (3) सरदार स्वर्णिसंग	hule u Ma (4) ked I	f forests were first visualised haraj
	of productive animals, introduction of hortic by	ulture and Conservati) Mahatma Jotiba P) Chhatrapati Shah ो संरक्षण मंत्री कोण होते ? (3) सरदार स्वर्णसिंग (62 when China attacl) Y.B. Chavan) Babu Jagjivanram	hule u Ma (4) ked I	f forests were first visualised haraj
33.	of productive animals, introduction of hortic by	ulture and Conservati) Mahatma Jotiba P) Chhatrapati Shahi ो संरक्षण मंत्री कोण होते ? (3) सरदार स्वर्णिसंग (62 when China attacl) Y.B. Chavan) Babu Jagjivanram	hule u Ma (4) ked I	f forests were first visualised haraj बाबू जगजीवनराम india ?
	of productive animals, introduction of hortic by	ulture and Conservati) Mahatma Jotiba P) Chhatrapati Shaho संस्थण मंत्री कोण होते ? (3) सरदार स्वर्णसिंग (62 when China attacl) Y.B. Chavan) Babu Jagjivanram ान झाले ?) ऑगस्ट 1945	hule u Ma (4) ked I	f forests were first visualised haraj बाबू जगजीवनराम india ? सप्टेंबर 1946
	of productive animals, introduction of hortic by	ulture and Conservation) Mahatma Jotiba P) Chhatrapati Shahi ो संरक्षण मंत्री कोण होते ? (3) सरदार स्वर्णिसंग (62 when China attack) Y.B. Chavan) Babu Jagjivanram ान झाले ?) ऑगस्ट 1945 ned during the Britis	hule u Ma (4) ked I (4) h rul	f forests were first visualised haraj बाबू जगजीवनराम india ? सप्टेंबर 1946
34.	of productive animals, introduction of hortic by	ulture and Conservation) Mahatma Jotiba P) Chhatrapati Shaha संरक्षण मंत्री कोण होते ? (3) सरदार स्वर्णिसंग (62 when China attack) Y.B. Chavan) Babu Jagjivanram ान झाले ?) ऑगस्ट 1945 med during the Britis) August 1945	hule u Ma (4) ked I (4) h rul	f forests were first visualised haraj बाबू जगजीवनराम india ? सप्टेंबर 1946 le in India ?
	of productive animals, introduction of hortic by	ulture and Conservation) Mahatma Jotiba P) Chhatrapati Shaha ो संरक्षण मंत्री कोण होते ? (3) सरदार स्वर्णसिंग (62 when China attack) Y.B. Chavan) Babu Jagjivanram ान झाले ?) ऑगस्ट 1945 ned during the Britis) August 1945% आहे.	hule u Ma (4) ked I	alag जगजीवनराम india ? सप्टेंबर 1946 le in India ? September 1946
34.	of productive animals, introduction of hortic by	ulture and Conservation) Mahatma Jotiba P) Chhatrapati Shaho संस्थ्रण मंत्री कोण होते ? (3) सरदार स्वर्णिसंग (62 when China attack) Y.B. Chavan) Babu Jagjivanram ान झाले ?) ऑगस्ट 1945 med during the Britis) August 1945 ————————————————————————————————————	(4) (4) (4) (4) (4)	haraj बाबू जगजीवनराम (ndia? सप्टेंबर 1946 le in India? September 1946
34.	of productive animals, introduction of hortic by	ulture and Conservation) Mahatma Jotiba P) Chhatrapati Shaha ो संरक्षण मंत्री कोण होते ? (3) सरदार स्वर्णिसंग (62 when China attack) Y.B. Chavan) Babu Jagjivanram ान झाले ?) ऑगस्ट 1945 ned during the Britision) August 1945 ————————————————————————————————————	(4) (4) (4) (4) (4) (4) (5) (4)	f forests were first visualised haraj बाबू जगजीवनराम india? सप्टेंबर 1946 le in India? September 1946 42.71%%.
34.	of productive animals, introduction of hortic by	ulture and Conservation) Mahatma Jotiba P) Chhatrapati Shaha संरक्षण मंत्री कोण होते ? (3) सरदार स्वर्णिसँग (62 when China attack) Y.B. Chavan) Babu Jagjivanram ान झाले ?) ऑगस्ट 1945 ned during the Britis) August 1945 ————————————————————————————————————	(4) (4) (4) (4) (4) (4) (5) (4)	haraj बाबू जगजीवनराम (ndia? सप्टेंबर 1946 le in India? September 1946
34.	of productive animals, introduction of hortic by	ulture and Conservation) Mahatma Jotiba P) Chhatrapati Shaha ो संरक्षण मंत्री कोण होते ? (3) सरदार स्वर्णसिंग (62 when China attack) Y.B. Chavan) Babu Jagjivanram ान झाले ?) ऑगस्ट 1945 med during the Britis) August 1945 ————————————————————————————————————	ion of hule u Ma (4) (4) (4) (4) (4) (5) (4) (4)	alag जगजीवनराम India? सप्टेंबर 1946 le in India? September 1946 42.71% %.
34.	of productive animals, introduction of hortic by	ulture and Conservation) Mahatma Jotiba P) Chhatrapati Shaha संरक्षण मंत्री कोण होते ? (3) सरदार स्वर्णिसँग (62 when China attack) Y.B. Chavan) Babu Jagjivanram ान झाले ?) ऑगस्ट 1945 ned during the British) August 1945 ————————————————————————————————————	(4) (4) (4) (4) (4) (4) (5) (4)	f forests were first visualised haraj बाबू जगजीवनराम india? सप्टेंबर 1946 le in India? September 1946 42.71%%.
34.	of productive animals, introduction of hortic by	ulture and Conservation) Mahatma Jotiba P) Chhatrapati Shaha संरक्षण मंत्री कोण होते ? (3) सरदार स्वर्णिसँग (62 when China attack) Y.B. Chavan) Babu Jagjivanram ान झाले ?) ऑगस्ट 1945 ned during the British) August 1945 ————————————————————————————————————	ion of hule u Ma (4) (4) (4) (4) (4) (5) (4) (4)	f forests were first visualised haraj बाबू जगजीवनराम india? सप्टेंबर 1946 le in India? September 1946 42.71% शिवसमुद्रम

37.	ंधवलक्राती' हा शब्दप्रयोग खालीलपैकी कशाशी सबधी				
	(1) पूर नियंत्रण (2) दुग्धोत्पादन (			(4)	भ्रष्टाचार निर्मुलन
	The term 'White Revolution' deals with			(4)	Elimination of comunition
				(4)	Elimination of corruption
38.	पश्चिम बंगाल मधील कोणते स्थान कोळसा खाणीसाठी		•		_
	(-)	(3)		(4)	झरिया
	Which place in West Bengal is famous for o				
	(1) Singbhum (2) Raniganj (	(3)	Khetri	(4)	Zaria
39.	महाराष्ट्रातील कोणते ठिकाण स्ट्रॉबेरी लागवडीसाठी प्रसि	सेद्ध अ	गहे ?		
	(1) महाबलेश्वर (2) रत्नागिरी (	(3)	नाशिक	(4)	नागपुर
	Which place is famous for strawberry culti-	vatio	on in Maharashtra	?	
	(1) Mahabaleshwar (2) Ratnagiri (	(3)	Nasik	(4)	Nagpur
40.	खालील कोणती जलसिंचन योजना औरंगाबाद जिल्हयात	त आहे	₹?		
-41			कोयना	(4)	भाक्रा-नांगल
	Which of the following irrigation projects is	s loca	ated in Aurangabao	d dis	trict?
	(1) Hirakud (2) Jaikwadi (	(3)	Koyna	(4)	Bhakra-Nangal
41.	महाराष्ट्र राज्याच्या उत्तर सीमेवर कोणता डोंगर स्थित आ	ाहे ?			
	(1) सह्यांद्री (2) सातपूडा		मेळघाट	(4)	सातमाळा
	Which mountain is located on the northern	` '			
	(1) Sahyandri (2) Satpuda	(3)	Melghat	(4)	Satmala
42.	सन् 1969 मध्ये 320 मे. धै. क्षमतेचे पहिले अणुउर्जा कें		येथे स्थापन झात	ले.	
12.	(1) नरोरा (2) रावत भाटा				कल्पकम
	In 1969 the first nuclear power station wit			` '	
	(1) Narora (2) Rawatbhata	(3)	Tarapur	(4)	Kalpakkam
43.	महाराष्ट्रातील क्षेत्रफळाच्या दृष्टीने खालीलपैकी दुसऱ्या	क्रमां	काचा जिल्हा कोणता ?		
10.		(3)		(4)	सोलापूर
	Which of the following districts in Maharas	` '	~		
	_		Pune		Solapur
44.	पंचायत समितीच्या सभापती आणि उपसभापतींची निक	<u> </u>	കുമ്കാര	साठी	होते
11,	1 1	_	44447		· ·
	(1) $1 - \frac{1}{2} = a \dot{q}$ (2) $2 - \frac{1}{2} = a \dot{q}$	(3)	5 वर्षे	(4)	1 वर्षे
	2 2	٥.,		.,.	1 . 10
	The Chairperson and Deputy Chairperson	1 01 t.	he Panchayat Sam	ıtı ar	re elected for a term of
	(1) $1\frac{1}{2}$ years (2) $2\frac{1}{2}$ years	(3)	5 years	(4)	1 year
	2 3 2 2 3 2	(5)		(-)	
45.	जिल्हा परिषदेचा मुख्य प्रशासकीय अधिकारी कोण अस	तो ?			
	(1) जिल्हाधिकारी	(2)	जिल्हा पोलीस अधिकार्र	1	
	(3) मुख्य कार्यकारी अधिकारी	(4)	जिल्हा परिषदेचा अध्यक्ष		
	Who is the Chief Administrative Officer of	Zilla	a Parishad ?		
	(1) District Collector	(2)	District Police Offi	cer	
	•	, ,	President of Zilla F		had
	.,	(-)		10	

46.	ग्राम	पंचायतीचा दैनंदिन	राज्यक	ारभार	पाहर	ात.			
	(1)	सरपंच	(2)	ग्रामसेव क	(3)	ग्रामसभा	(4)	पंच	
		looks af	ter da	ay to day work	ing of th	ie Gram Pano	hayat.		
	(1)	Sarpanch	(2)	Gramsevak	(3)	Gramsabha	(4)	Panch	
47.	জিল	हा परिषदेच्या समित	े व्यवर		——— ची भमिका		समितीची ह	 ोय.	
		स्थायी		अर्थ		—————— शिक्षण	_	 समाजकल्याण	
	, ,		٠,,		٠,		• •		Zilla Parishad.
		Standing		Finance		Education		Social welfa	
48.	जिल	 हा परिषदेन्या सर्वसाध	गाण म	 भेतील निर्वाचित्र थ	 ाणि पटमिद्ध	— : मटस्यांच्या सर्वस	प्रधास सम्बेनी	तैरक	महिन्यातून एकदा होते.
10.		चार		दोन	(3)	.=.		-:उ <i>रा</i> सहा	
	٠,,		٠, ,		` '		` '		months in
		eneral body me				,			
	(1)	Four	(2)	Two	(3)	Three	(4)	Six	
49.		हा पंच	ायत स		चा प्रमखः	 असतो.			
	(1)	विस्तार अधिकारी			•	मुख्य कार्यकारी	अधिकारी		
		मुख्याधिकारी			, ,	गट विकास अधि			
		•	dmin	istrative head	of the P	anchayat Sa	miti.		
	(1)	Extension Off	icer		(2)	Chief Execut	tive Office	r	
	(3)	Chief Officer			(4)	Block Develo	opment Off	ficer	
50.	स्था		कांचा र	महभाव वाढावा या	 साठी	<del></del>	स्थापना केर्ल	 ो जाते.	
501		स्थायी समिती				प्रभाग समिती			
	٠,,	order to enhanc	` .		, -				
	(1)	Standing Com	mitte	ee	(2)	Subject Com	mittee		
	(3)	Ward Commit	tee		(4)	Education C	ommittee		
51.	तहरि		ति करप	ग्याचा अधिकार		यांना असतो	ì.		
		पंचायत समिती स				 जिल्हाधिकारी			
	(3)	गट विकास अधिव	नरी		(4)	राज्यपाल			
	_	has the	auth	ority to suspe	nd a Tal	nashildar.			
	(1)	Speaker of Pa	ncha	yat Samiti	(2)	Collector	•		
	(3)	Block Develor	ment	Officer	(4)	Governor			
52.	सरपं	च किंवा उपसरपंच	याची ए	कदा निवड झाल्या	ावर त्या दि	वसापासून	काला	वधीपर्यंत त्यांच्य	ावर कोणताही अविश्वासाचा
		व मांडता येत नाही.				•			
	(1)	6 महिने	(2)	12 महिने	(3)	3 महिने	(4)	9 महिने	
	The					gainst Sarpan	ich or Depi	uty Sarpanch	upto a period of
	4-1			e of their elec			4.0		
	(1)	6 months	(2)	12 months	(3)	3 months	(4)	9 months	
53.	एका	। धातुच्या गोलाचा व	यास 6	सेमी. आहे. हा गे	ोल वितळव	ू न, त्याची एकस	मान जाडीची	तार तयार केली.	जर या तारेची लांबी 36 मी.
		ल तर, तीची त्रिज्या	काढा.	_					
	' '	0.1 मिमी	(2)		` '	1 सेमी	` '	0.5 सेमी	
								drawn into a	wire of uniform
		ss section. If th	e len _i	gth of the wire	is 36 m,	find its radii	us		
	(1)	0.1 mm	(2)	1 mm	(3)	1 cm	(4)	0.5 cm	

54.	डी.एन.ए. च्या रचनेविषयी दूप्पट धाग्याची रेणू आकार, कल्पना प्रथमत: कोणी दिली ?
01.	(1) एम. डब्ल्यू निरेनबर्ग आणी एच.जी. खोराना (2) एम. नॉल आणि ई. रूस्का
	(3) जे.डी. वासटन आणि एफ. एच. सी. क्रिक (4) जी.डब्ल्यू. बिडले आणि ई.एल. टॅटम
	Who first proposed double helix molecular model for DNA structure?
	(1) M.W. Nirenberg and H.G. Khorana (2) M. Knoll and E. Ruska
	(3) J.D. Waston and F.H.C. Crick (4) G.W. Beadle and E.L. Tatum
55.	11 व 13 मे 1998 साली भारताने पोखरण येथे घेतलेल्या अणुस्फोट चाचणीशी संबंधित असणाऱ्या व्यक्तिचे नाव 💛 🥌 आहे.
	(1) डॉ. स्वामीनाथन (2) डॉ. जयंत नारळीकर
	(3) डॉ. ए.पी. जे. अब्दुल कलाम (4) डॉ. राजा रामण्णा
	The name of person linked with nuclear explosion tests conducted by India at Pokharan on May 11
	and 13, 1998 is———
	(1) Dr. Swaminathan (2) Dr. Jayant Naralikar
	(3) Dr. A.P.J. Adbul Kalam (4) Dr. Raja Ramanna
56.	——— या देशांनी ब्राह्मोस क्षेपणास्त्राचे उत्पादन करण्याचे नियोजन केले आहे.
	(1) भारत व रिशया (2) भारत व इस्त्रायल (3) भारत व अमेरीका (4) रिशया व अमेरीका
	'BRAHMOS' missile is planned between
	(1) India and Russia (2) India and Isreal (3) India and USA (4) Russia and USA
57.	दूरध्वनी कर्णश्रवणीचे कार्य विद्युत धारेचा ———— परिणाम या तत्त्वावर चालते.
57.	पूर्व्यत्ता व वर्गय विश्वत वास्या — वास्यावस्यास्याः (1) औष्मिक (2) रासायनिक (3) चुंबकीय (4) प्रकाशीय
	1, 3
	Telephone ear piece works on the principle of ———————————————————————————————————
	(1) Heating (2) Chemical (3) Magnetic (4) Optical
58.	अतिशय भेदक व उच्च ऊर्जा असणारे प्रारण उत्स्फूर्तपणे उत्सर्जन करण्याच्या गुणधर्मास ———— म्हणतात.
	(1) अल्फा प्रारण (2) बीटा प्रारण (3) किरणोत्सार (4) गॅमा प्रारण
	Spontaneous emission of highly energetic radiation having high penetrating power is known as
	(1) Alpha radiation (2) Beta radiation
	(3) Radioactivity (4) Gama radiation
F 0	
59.	एका सुक्ष्मतरंगीय भट्टीमध्ये 0.15 kW-hr उर्जा 20 मिनिटे वापरण्यात आली तर त्या भट्टीची शक्ती ——— आहे.
	(1) 0.45 W (2) 0.45 kW (3) $7.5 \times 10^{-3} \text{ W}$ (4) $7.5 \times 10^{-3} \text{ kW}$
	A microwave oven uses 0.15 kW-hr energy for 20 minutes. The power consumed by it is
	(1) 0.45 W (2) 0.45 kW (3) $7.5 \times 10^{-3} \text{ W}$ (4) $7.5 \times 10^{-3} \text{ kW}$
60.	रिव्हर्स इनोव्हेशनचे (पूर्वस्थित नाविण्यांचे)जगातील उत्तम उदाहरण म्हणजे —————
	(1) टाटांची नॅनो मोटरगाडी (2) महिंद्राची मोटरगाडी
	(3) सुझूकीची मोटरगाडी (4) यापैकी एकही नाही
	The best example of reverse innovation in the world is
	(1) Tata's Nano Car (2) Mahindra's Car (3) Suzuki's Car (4) None of these
61.	कोणता आशियाई देश 2050 पर्यंत सर्वात जास्त लोकसंख्येचा असेल ?
	(1) नेपाल (2) चीन (3) पाकिस्तान (4) भारत
	Which Asian country will be the most populous by 2050?
	(1) Nepal (2) China (3) Pakistan (4) India
	THE PART OF THE PA
กซซนโ	कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

4

62.	———— रोगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी जागतिक आरोग्य संघटनेने डायरेक्टली ऑबझर्वड ट्रीटमेंट शॉर्ट कोर्स (डॉटस्) या कृती योजनेची शिफारस केली आहे.
	(1) रेबीस (2) क्षयरोग (3) पोलीओ (4) एडस्
	World Health Organisation recommended Directly Observed Treatment Short Course (DOTS) strategy
	to control———disease.
	(1) Rabies (2) Tuberculosis (3) Polio (4) AIDS
63.	25 वॅटचा विद्युत दिवा दररोज 10 तास चालतो. तर विद्युत दिवा एका दिवसात किती युनिट उर्जा वापरतो ?
	(1) 0.025 युनिटस् (2) 25 युनिटस् (3) 2.5 युनिटस् (4) 0.25 युनिटस्
	An electric bulb of 25 W is used for 10 hours per day. The energy in terms of units consumed by the
	bulb in one day is
64.	पुढील जागतिक युद्ध हे — सारखे स्तोत्र दुर्मिळ झाल्यामुळे होईल ?
	(1) तेल आणि पाणि (2) हवा (3) अन्त (4) जमीन
	The next world war will be fought over scarce resources such as
	(1) Oil and Water (2) Air (3) Food (4) Land
65.	नॅनो तंत्रज्ञानामध्ये वापरल्या जाणाऱ्या कर्णांचा आकार मोजण्यासाठी ——— हे स्केल वापरतात.
	(1) मिलीमीटर (2) मायक्रोमीटर (3) नॅनोमीटर (4) मीटर
	In Nanotechnology the size of particles is measured in ———————————————————————————————————
	(1) Millimeter (2) Micrometer (3) Nanometer (4) Meter
66.	खालीलपैकी ———— हा लैंगिकरित्या संक्रमित रोग नाही.
	(1) गोनोन्हिआ (2) हिवताप (3) सिफिलिस (4) एलजीव्ही
	Out of the following diseases, ————is not a sexually transmitted disease.
	(1) Gonorrhoea (2) Malaria (3) Syphilis (4) LGV
67.	———— याने उष्णतेवर संशोधन करून ती एक शक्ती असल्याचे दाखवून दिले.
	(1) बेंजामिन फ्रॅक्लिन (2) बेंजामिन थॉम्पसन (3) मायकेल फॅरेडे (4) व्होल्ट
	Heat is one of the forms of power is scientifically proved by———
	(1) Benjamin Franklin (2) Benjamin Thompson
	(3) Michel Faraday (4) Volt
68.	खालीलपैकी कोणता शास्त्रज्ञ अणुविषयक संशोधनाशी संबंधित नाही ?
	(1) रॉबर्ट ओपेनहाईमर (2) नील्स भोर (3) ख्रिश्चन बर्नार्ड (4) एन्रिको फर्मी
	Out of the following scientists, who is not related with atomic research?
	(1) Robert Openhighmer (2) Niles Bohr (3) Christian Barnourd (4) Enrico Fermi
69.	2 kg वस्तुमान असलेल्या पाण्याचे तापमान 30° C पासून 100° C पर्यंत वाढविण्यासाठी ———— उष्णता लागेल.
	(1) 140 KCal (2) 140 Cal (3) 120 Cal (4) 120 KCal
	Heat required to raise the temperature of 2 kg water from 30° C to 100° C is
70.	एच 1 एन 1 स्वाईन फ्ल्यूची एकूण लक्षणे ———— आहेत.
	(1) तीन दिवसापेक्षा जास्त ताप (2) खोकला, डोकेदुखी व अंगदुखी
	(3) घशामध्ये खवखव, नाक गळणे व श्वासोच्छवासास अडचण (4) वरील सर्व (1), (2) व (3)
	The symptoms of H1 N1 Swine Flu are (1) Feyer for more than 2 days. (2) Cough headache and hady ashe
	(1) Fever for more than 3 days (2) Cough, headache and body ache
	(3) Soar throat running nose and breathlessness (4) All the above (1), (2) and (3)

खालील सारणीमध्ये तीन विद्यार्थ्यांनी परीक्षेत मिळवलेले गुण दिलेले आहेत.

विषय → विद्यार्थी	गणित (150)	विज्ञान (120)	इंग्रजी (100)	भुगोल (75)
अ	110	60	50	53
र्ब	80	80	44	58
क	35	76	66	60

विज्ञान विषयात सर्व विद्यार्थ्यांनी मिळविलेल्या गुणांची सरासरी किती टक्के ? (विषयाच्या नावाखालील कंसातील आकडे त्या विषयातील जास्तीत जास्त गुणांचे आहेत)

(1) 72%

(2) 75%

(3) 50%

(4) 60%

Table shows the marks obtained by three students in different subjects at school examination.

Subject → Students	Maths (150)	Science (120)	English (100)	Geography (75)
A	110	60	50	53
B	80	80	44	58
C	35	76	66	60

What is the average percentage of Marks obtained by all students in science?

(Maximum marks in respective subjects are given in brackets)

(1) 72%

(2) 75%

(3) 50%

(4) 60%

एका कुंटूंबाचा महिन्याचा विविध घटकांवर होणाऱ्या खर्चाचे प्रमाण याद्वारे उत्तमप्रकारे दाखवले जाते -

(1) आयता-चित्र

(2) गोलाकृती

(3) वारवारिता-बहुभुज

(4) रेषाकृती

The most appropriate diagram to represent the data related to the monthly expenditure on different items by a family is-

(1) Histogram

(2) Pie-diagram

(3) Frequency polygon (4) Line diagram

आयतालेखामधील स्तंभाची उंची काय दर्शवते ?

(1) वर्गमध्य

(2) पेक्षा कमी संचित वारंवारता

(3) वर्ग वारंवारता

What does the height of the rectangle in the 'Histogram' represent?

(1) Class-mark

(2) Less than cumulative frequency

(3) Class-frequency

(4) Class-width

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

74. खालील सारणीत एका लघु उद्योगातील कामगारांनी एका आठवड्यात खेळण्यांचे किती नग तयार केले आहेत हे दाखविले आहे.

खेळण्यांची संख्या (नग)	कामगार संख्या
0-50	20
51-100	60
101-200	80
201-500	30
501-800	10

एका आठवड्यात 500 पेक्षा जास्त/नग तयार करणाऱ्या कामगारांची टक्केवारी किती ?

- (1) 20%
- (2) 10%
- (3) 05%
- (4) 25%

The following table shows the no. of units of toys produced by the workers in a small scale industry in a week.

Toys	No. of Workers
0-50	20
51-100	60
101-200	80
201-500	30
501-800	10

What is the percentage of workers producing more than 500 units in a week?

- (1) 20%
- (2) 10%
- (3) 05%
- (4) 25%

75. संचित वारंवारिता आलेखाचा उपयोग या गोष्टी काढण्यासाठी करतात

- (1) मध्यका
- (2) चतूर्थक
- (3) शतमक
- (4) वरील सर्वांसाठी

With the help of Ogive (Cumulative Frequency) curve, one can determine

- (1) Median
- (2) Quartiles
- (3) Percentiles
- (4) All the above

76. सांख्यिकी सारणीमधील पहिल्या स्तंभामध्ये दिलेल्या शीर्षकाला असे म्हणतात

- (1) ओळी शीर्षक
- (2) स्तंभ शीर्षक
- (3) सारणी शीर्षक
- (4) तळ टीप

The headings of the rows given in the first column of a statistical table are called

- (1) Stubs
- (2) Captions
- (3) Titles
- (4) Foot notes

77.

उपरोक्त दिलेल्या आकृतीच्या आधाराने, जर साखरेचे उत्पादन 3000 कि ग्रॅ असेल तर तांदुळ आणि गह् यांचे एकूण उत्पादन किती ?

- (1) 6000 कि ग्रॅ
- (2) 4000 कि ग्रॅ
- (3) 7500 कि ग्रॅ
- (4) 8000 कि **ग्रॅ**

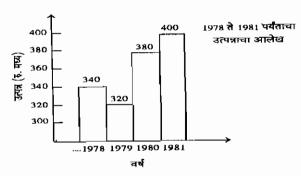
With reference to the diagram given above, if the production of sugar is 3000 Kgs then the total production of rice and wheat is how much?

- (1) 6000 Kgs
- (2) 4000 Kgs
- (3) 7500 Kgs
- (4) 8000 Kgs

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

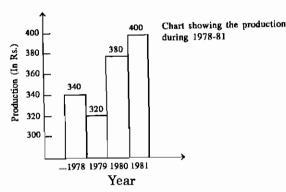
78. खालील आलेखाचा अभ्यास करून प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

1978 ते 1981 पर्यंतचे सरासरी उत्पन्न किती ?

- (1) 340
- (2) 360
- (3) 320
- (4) 380

Study the diagram carefully and answer the question.

What is the average production during 1978 to 1981?

- (1) 340
- (2) 360
- (3) 320
- (4) 380

79. कोणत्या हंगामात भसूर हे पिक घेतात ?

- (1) **र**ब्बी
- (2) खरीप
- (3) उन्हाळी
- (4) रब्बी व खरीप दोन्ही हंगामात

In which season the Lentil crop is sown?

- (1) Rabi
- (2) Kharif
- (3) Summer
- (4) Both Rabi and Kharif

80. चांगल्या सुपीक जिमनीत सेंद्रिय पदार्थाचे प्रमाण किती असते ?

- (1) 0.5%
- (2) 10%
- (3) 25%
- (4) 5%

In fertile soil the organic matter content is

- (1) 0.5%
- (2) 10%
- (3) 25%
- **(4)** 5%

81. मातीची घनता मोजण्याचे एकक कोणते आहे ?

(1) ग्रॅम प्रती क्युबीक मीटर

(2) मीली ग्रॅम प्रती क्युबीक से.मी.

- (3) ग्रॅम प्रती क्युबीक से.मी.
- (4) किलो ग्रॅम प्रती क्युबीक से.मी.

Bulk density of soil is measured in which unit?

- (1) Gram per cubic meter
- (2) Milligram per cubic centimeter
- (3) Gram per cubic centimeter
- (4) Kg. per cubic centimeter

82. खालीलपैकी कोणते पिक हिरवळीच्या खताचे पिक म्हणून चोपण जिमनीवर घेतात ?

- (1) मूग
- **(2)** करज
- (3) गिरीपुष्प
- (4) धैंचा

Which of the following crops is taken as a green manuring crop in salt affected soil?

- (1) Green gram
- (2) Karanj
- (3) Glyricidiya
- (4) Dhencha

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

83.	पुढीलपैकी गायीची कोण	ती जात जास्त दुध देणारी म	हणून प्रसिद्ध आहे ?		
	(1) गिर	(2) डांगी	(3) देवणी	(4) फुले-त्रिवेणी	
		ying breeds of cow is	wellknown for its h		
	(1) Gir	(2) Dangi	(3) Devani	(4) Phule-Triveni	
84.	खालीलपैकी कोणती शेव	ठीची जात आहे ?			
	(1) उस्मानाबादी	(2) जाफराबादी	(3) सुरती	(4) पंढरपूरी	
	• •	ing breeds is that of			
	(1) Usmanabadi	(2) Jafarabadi	(3) Surti	(4) Pandharpuri	
85.	तषार सिंचन पद्धत पढील	पैकी कोणत्या पिकासाठी ३	अधिक उपयक्त आहे ?	•	
	(1) भात	(2) केळी	(3) कापूस	(4) भाजीपाला	
	• •	e sprinkler method o	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •		
	(1) Rice	(2) Banana	(3) Cotton	(4) Vegetables	
86.	विकोत्पादनातील खालील	तपैकी कोणता घटक एकार्ति	मेक अन्नद्रव्ये व्यवस्थाप		
		पर व हिरवळीचे खत वापर			
	(3) हिरवळीची खेत व	पिकांच्या अवशेषांचा वापर	(4) जैविक किडनाः	प्रकांचा वापर	
			not a component of	the Integrated Nutrient Manage	ment
	(INM) System of cr				
		lizers and green man		organic manures and fertilizers	
	(3) Use of green n	nanuring and crop re	sidues (4) Use of	bio-pesticides	
87.	आडसाली ऊस पिकासात	<mark>ठी एकूण किती पाणी लागत</mark> े	~~}~~ .?	•	
	(1) 150 ते 200 सें.मी.		(3) 250 ते 300 सें	.मी. (4) 225 सें.मी.	
	What is the total w	ater requirement of	Adsali sugarcane cı	op?	
	(1) 150 to 200 c.m	n. (2) 210 c.m.	(3) 250 to 300 c	e.m. (4) 225 c.m.	e e
88.	खालीलपैकी सोयाबीनच	। कोणता वाण तांबेरा रोगार	प्रतिकारक आहे ?		
00.	(1) जे.एस्235	(2) डी एस्-228		124 (4) पी.के1029	
		ing varieties of soyal		• ,	
	(1) J.S235	(2) D.S228	(3) M.A.C.S		
89.	अवर्षण प्रवण क्षेत्रात् मध्य	म खोल ज्मिनीतून् अधीक उ	हत्पादन आणि आर्थीक फा	यद्यासाठी बाजरी व तूर या आंतरपिक पद्धतीची _.	
	या प्रमाणातं लगवडीची वि		(2)	(3)	
	(1) 1:3	(2) 2:1	(3) 2:2	(4) 4:2	1
		rea on medium soils ion of is r		n and profit intercropping of Bajar	a and
	(1) 1:3	(2) 2:1	(3) 2:2	(4) 4 : 2	
	• •			(4) - 1 1 1	
90.	5	मत्स्य महाविद्यालय कोणत्य		(4)	Ter.
	(1) कर्नाटक	(2) महाराष्ट्र वीर्वे वर्ष कर्ना रिक्स वर्ष वर्ष	(3) সাঁথ Nama of finhaniania	(4) तामिलनाडू 	
	(1) Karnataka	oldest and famous co (2) Maharashtra		(4) Tamilnadu	
	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •				
91.	कडधान्य पिकांच्या बिया			। केल्यास वातावरणातील नूत्राच्या स्थिरीकरण	ास मदत होते.
	(1) रायझोबियम	(2) ॲझोटोबैक्टर	(3) ॲझोला	(4) ॲझोस्पायरिलम	
				ful in fixing of atmospheric nitroge	n.
	(1) Rhizobium	(2) Azotobacter	(3) Azolla	(4) Azospirilum	
92.	भांडवलच्या वापरापोटी र	जे देयके दिले जाते त्याला ₋	असे म्हण	ातात.	
	(1) नफा	(2) तोटा	(3) व्याज	(4) मजुरी	
		e for the use of capita			
	(1) Profit	(2) Loss	(3) Interest	(4) Wages	
	<u> </u>	CE EOD DOUGH I		-	

93.	खालीलपैकी कोणत्या गळी	त धान्यामध्ये तेलाचे	प्रमाण कमी अ	नसते ?		
		(2) सुर्याफूल	• •	भूईमूग	٠,	करडई
	Which one of the follo					
	(1) Sesamum	(2) Sunflower	(3)	Groundnut	(4)	Safflower
94.	कॉमन कार्प या माशाच्या ज					
	` '	(2) ओमनीव्होरस	` '	हरबीव्होरस	(4)	सरफेस फिडर
	What is the feeding l (1) Carnivorous		_	Hankiyanaya	(4)	Surface feeder
					(4)	
9 5.	हळदीला पिवळा स्फटीका				(A)	~~11~~
	(1) कॅपसीसीन Yellow colour in turn	(2) वॉक्सोल nomicalus to the		क्रक्मीन of crystalling nign	• •	सेनोसाईड २ ८२ Ned
			_	Curcumin		Sennocide
		<u>- </u>				
~~96~~ .	सोयाबीन धान्यात (1) 60	टक्क इतव (2) 40	काप्राथन (प्रा (3)	•	(4)	20
	Soyabean contains_	• •	` '		(4)	20
		(2) 40	(3)		(4)	20
97.	भूईमुगाच्या दाण्यात	रक्ते स्व	<del></del>			
~~3~~ 1.		टक्क इत्तर (2) 20 ते 22			(4)	15 ते 20
	The oil content of gr	` '	\ -/		(1)	10 11 20
	(1) 48 to 52	(2) 20 to 22		10 to 20	(4)	15 to 20
98.	खालीलपैकी कोणता वाण	कांटा पिकाचा आहे	आणि रब्बी इ	हंगामामाठी उपयक्त आ	~~)~~ }	
5 0,	(1) एन 2-4-1	(2) चाफा		त्र्यं ~~बक~~		मालदांडी-35-1
	Which of the following	• •	` '		in Ra	bi season ?
	(1) N. 2-4-1	(2) Chafa	(3)	Trambak	(4)	Maldandi-35-1
99.	भारतात कोणते राज्य सोया	बीन उत्पादनात अग्रे	सर आहे ?			
	(1) महाराष्ट्र	(2) पंजाब	(3)	मध्यप्रदेश	(4)	राजस्थान
	Which state is the le		-			
	(1) Maharashtra	(2) Punjab	(3)	Madhya Pradesh	(4)	Rajasthan
100.	2001 च्या जनगणनेनुसार	महाराष्ट्रात एकूण क	जम करणाऱ्या	वर्गापैकी शेतमजुरांची त	टक्केवार	ी आहे.
	(1) 34.0					
	As per 2001 census, in					of the total working labour.
	(1) 34.0	(2) 26.3	_ <del>`</del> `	42.4		28.1
101.		रने जागतीक व्यापार	संघनेशी करा	र केला आहे ? आणि र	नागतीव	त्र व्यापार संघटना (डब्ल्यु. टी. ओ.) कधी
	अस्तित्वात आली. (1) 1081 1088	(B) 1004 100E	(D)	1000 1007	(4)	1000 1000
	(1) 1981-1982 In which year the Go	(2) 1994-1995 vt. of India sign	` '	1996-1997		1998-1999 he World Trade Organisation
	come into existence.	vo. or mana sign	ou wro ag	reement and wher	I GINI U	ne work flade Organisation
	(1) 1981-1982	(2) 1994-1995	(3)	1996-1997	(4)	1998-1999
102.	शेतकऱ्यांना मिळणारे पीक	कर्ज खालीलपैकी व	कोणत्या प्रकार	ात मोडते ?	_	
-	(1) कर्मा मुदतीचे कर्ज				(4)	अती दीर्घ मुदतीचे कर्ज
	The farmers get cro	•	` '	J	. ,	· ·
		p loan under				
	(1) Short term loan		(2)	Medium term loa	n	
		1	` '	Medium term loa Very long term lo		

103.	गावातील बहूउद्देशिय सहकारी पतपूरवठा सोसायटीची कार्ये काय असतात ? (1) शेतकऱ्यांना कृषिसाठी पतपूरवठा करणे (2) शेतकऱ्यांना कृषि निविष्ठांचा पुरवठा करणे (3) वरीलपैकी (1) व (2) दोन्ही (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही
	What are the functions of village multipurpose co-operative credit society? (1) Providing agricultural finance to farmers (2) Providing agricultural inputs to farmers (3) Both (1) and (2) above (4) None of the above
104.	भू विकास बेंकेचे प्रमुख कार्य काय ?
	्र (1) शेतकऱ्यांना भू विकासासाठी दीर्घ मुदतीची कर्जे देणे (2) पिक कर्ज देणे
	(3) कृषि निविष्ठांचा पुरवठा करणे (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही
	What is the main function of the Land Development Bank?
	 (1) Providing long term loans to the farmers for Land Development (2) Providing crop loans (3) Supply of agricultural inputs (4) None of the above
105.	2006-07 या वर्षात भारत सरकारची एकूण राजकोषीय (राजस्व, fiscal) तूट राष्ट्रीय ढोबल उत्पन्नाच्या 3.3% इतकी होती तर प्राथमिक तूट राष्ट्रीय ढोबल उत्पन्नाच्या -0.2% इतकी होती. ही स्थिती काय दर्शविते ? (1) महसूली खर्चात व्याज भरणा ह्या घटकाचे प्रमाण खूप जास्त होते (2) तूटीचे भरुन काढण्याचे प्रमाण कमी होते
	(3) सबिसडी (सूट) चे प्रमाण जास्त होते (4) किंमत निर्देशांक कमी होता
	In the year 2006-07, the Government of India's fiscal deficit was 3.3% of GDP and Primary deficit was -0.2% of GDP. What does this indicate? (1) Interest rate component of revenue expenditure was very high (2) Deficit financing was low (3) Subsidies were high (4) Price Index was low
106.	वर्ष 2008-09 मध्ये भारताचे ढोबल राष्ट्रीय उत्पन्न रु . 3323648 कोटी एवढे होते आणि निव्वल राष्ट्रीय उत्पन्न रु. 2941971 कोटी एवढे होते. दोन्ही उत्पन्न पातळीवरील तफावत खालील पैकी कुठल्या गोष्टी मुळे आहे ?
	(1) भांडवली घसारा मूल्य (2) रुपयाच्या मूल्यातील घसरण
	(3) परकीय नागरिकांना द्यावयाचे उत्पादन घटक उत्पन्न (4) विदेशी थेट गुंतवणूकीतील घट
	In the year 2008-09 India's GNP was Rs. 3323648 Crs and NNP was Rs. 2941971 Crs. The difference between the two is due to which of the following factors?
	(1) The depreciation value of capital (2) The depreciation of rupee
	(3) The factor incomes to be paid abroad (4) The decline in foreign direct investment
107.	भारतीय अर्थव्यवस्थेत 2008-09 ह्या वर्षात सेवा क्षेत्राचा वृद्धी दर काय होता ?
	(1) 8.9% (2) 7.1% (3) 7.9% (4) 9.8% What was the rate of growth in service sector in Indian Economy in the year 2008-09?
	(1) 8.9% (2) 7.1% (3) 7.9% (4) 9.8%
108.	लघु उद्योगाचा भारताच्या औद्योगिक उत्पादनात किती वाटा आहे ?
	(1) सुमारे 25% (2) सुमारे 45% (3) सुमारे 39% (4) सुमारे 55%
	What is the share of small scale industries in India's industrial output? (1) about 25% (2) about 45% (3) about 39% (4) about 55%
100	वांच्छू समिती स्थापन करण्यामागे काय उद्देश होता ?
109.	वाच्छू सामता स्थापन करण्यामाग काय उद्दरा हाता ! (1) कर अंकेक्षण (2) प्रमंडळ अंकेक्षण (3) परीव्यय अंकेक्षण (4) महसूल अंकेक्षण
	What was the objective behind formation of Vanchhu committee?
	(1) Tax Audit (2) Company Audit (3) Cost Audit (4) Revenue Audit
	कामासाठी जागा /SPACE_FOR_ROUGH_WORK

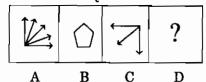
110.	1960-61 पासून कोणत्या क्षेत्राचा भारताच्या राष्ट्रीय र (1) प्राथमिक क्षेत्र (2) द्धितीयक क्षेत्र Which sector's share has been continuous (1) Primary sector (3) Tertiary sector	(3) ly de (2)	तृतीयक क्षेत्र	(4) 9-61 i	प्राथमिक व द्धितीयक क्षेत्र n national income of India ?
111.	नॅशनल सॅंपल सर्व्हे ऑर्गनायझेशनच्या कोणत्या फेरीनुसार				
	(1) 61 वी फेरी (2) 55 वी फेरी After which round of National Sample Su	` '	51 वी फेरी v Organisation Ind	` '	54 वी फेरी 27 8 percent population was
	below poverty line?	.11 VC	y Olganisation, mu	1452	27.0 percent population was
	(1) 61 st round (2) 55 th round	(3)	51 st round	(4)	54 th round
112.	भारतात राष्ट्रीय उत्पन्ना विषयीचे अंदाज कडू	न सा	दर् केले जातात.		N
	(1) नियोजन मंडळ (2) भारतीय रिझर्व्ह बँक			(4)	केंद्रीय सांख्यिकी संघटन
	National Income Estimates in India are p (1) Planning Commission	_	ared by RBI		
	(3) Finance Ministry	` '	Central Statistical	Orga	anisation
113.	2006-07 साली भारताच्या राष्ट्रीय उत्पन्नात कृषी क्षेत्र	ਾਦਾ ਹਿ			
110.	(1) 13.26% (2) 18.51%		20.47%	(4)	22.18%
	What was the share of Agricultural sector				•
	(1) 13.26% (2) 18.51%	(3)	20.47%	(4)	22.18%
114.	भारतीय जनगणना अहवाल 2001 नुसार 1991 ते 20	01 ह	ग काळात लोकसंख्या वाव	टीचा व	गर्षिक सरासरी दर काय होता ?
	(1) 1.22 (2) 1.93	` '	2.11	٠,	2.15
	As per the census of India Report 2001, w during the period 1991-2001.	hat	was the compound a	annu	al growth rate of population
	(1) 1.22 (2) 1.93	(3)	2.11	(4)	2.15
115.	भारतात नियोजन मंडळाची स्थापना केव्हा झाली ?		_		-
	(1) मार्च 1950 (2) एप्रिल 1950	(3)	मार्च 1951	(4)	मार्च 1949
	When was planning commission establish				
	(1) March 1950 (2) April 1950	(3)	March 1951	(4)	March 1949
116.	भारतीय नियोजन खालीलपैकी कोणत्या प्रकारात मोडते	?			
	(1) लोकशाही (2) प्रादेशिक		सूचक	(4)	आज्ञेनुसार नियोजन
	Indian planning falls under which of the f (1) Democratic (2) Regional		wing types ? Indicative	(4)	Planning by command
		. ,			
117.	अकराव्या पंचवार्षिक योजनेअंतर्गत गुंतवणूक दर एकूण (1) 33.3% (2) 36.7%		न राष्ट्राय उत्पादनाच्या कि = 24.8%		त अपाक्षत हाता ? 30.0%
	In the 11 th Five year plan, the Investment r				
	(1) 33.3% (2) 36.7%	(3)	24.8%	(4)	30.0%
118.	पुढीलपैकी कोणते कररोपण भारत सरकारकडून होत न				
					वरीलपैकी कोणताही नाही
	Which of the following is a tax not levied (1) Income tax (2) Excise duty				
					x (4) None of the above
119.	दहाव्या पंचवार्षिक योजने अंतर्गत कृषि आणि कृषि नि (1) 3.8% (2) 8.3%				
	What was the share of agriculture and al		6.5% activities in the 10 ^{tl}		11.0% e Year Plan outlay ?
	(1) 3.8% (2) 8.3%		6.5%		11.0%
		. ,		. ,	

12 0 .	अकराव्या योजनेअंतर्गत दारिद्रय निर्मूलनाचा निर्धारीत दर किती ?
	(1) 8.0% (2) 10.0% (3) 12.0% (4) 9.0%
	What is the targetted rate in poverty reduction under 11th plan period?
	(1) 8.0% (2) 10.0% (3) 12.0% (4) 9.0%
121.	अकराव्या योजने अंतर्गत किती अतिरिक्त रोजगार संधी उपलब्ध करण्याचे लक्ष्य निर्धारित करण्यात आले होते ?
	(1) 50 मिलीयन (5 कोटी) (2) 58 मिलीयन (5.8 कोटी)
	(3) 60 मिलीयन (6 कोटी) (4) 45 मिलीयन (4.5 कोटी)
	What is the target kept for generating additional jobs during the 11 th plan period?
	(1) 50 million jobs (5 crs) (2) 58 million jobs (5.8 crs)
	(3) 60 million jobs (6 crs) (4) 45 million jobs (4.5 crs)
122.	भारतामध्ये नवव्या योजने अंतर्गत देशातील बचती चे प्रमाण एकूण स्थूल उत्पादनाच्या किती होते ?
	(1) 26.1% (2) 24.2% (3) 25.8% (4) 23.31%
	In the 9 th plan period what was the proportion of domestic savings to GDP in India?
	(1) 26.1% (2) 24.2% (3) 25.8% (4) 23.31%
109	अंदाजपत्रकात सार्वजनिक उत्पन्न–खर्चाच्या अंदाजाबरोबरच कोणत्या घटकांचा समावेश असतो ?
123.	अदाजपत्रकात सावजानक उत्पन्न—खंचाच्या अदाजाबराबरचं काणत्या यटकाचा समावश असता ! (1) गत वर्षाचा आर्थिक परिस्थितीचा आढावा (2) नवीन कर योजना
	Are also incorporated along with the estimates of public revenue and expenditure in the budget?
	(1) Past year review of economic situation (2) New tax schemes
	(3) Management of capital expenditure (4) All of the above
124.	सन् 1986-87 पासून राज्य सरकारांच्या अंदाजपत्रकात कोणती प्रवृती आढळते ?
	(1) महसुली वाढावा (2) महसुली तूट
	(3) महसुली उत्पन्न व खर्चात वाढ (4) महसुली उत्पन्न व खर्चात समान दराने वाढ
	Which tendency is observed in the budgets of state governments since 1986-87?
	(1) Revenue surplus
	(2) Revenue deficit
	(3) Increase in revenue receipts and expenditure
	(4) Increase in the revenue receipts and expenditure at equal rate
125.	'न्यू गाडगीळ फार्म्यूला' संबंधित आहे.
	(1) नियोजन मंडळाचे पुनर्रगठन
	(2) वित्तीय मंडळाच्या भुमिकेची पुनर्रचना
	(3) केंद्र आणि राज्य सरकारे यांच्यामधील कर विभाजना बाबत नवीन रचना
	(4) सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन
	The 'New Gadgil formula' deals with
	(1) The new set up of the Planning Commission
	(2) Redefining the role of Finance Commission
	(3) Devising a new structure of tax distribution between Centre and States
	(4) Public expenditure management
126.	भारतातील इतर रांज्यांशी तुलना करता - औद्योगिक गुंतवणुकीसंदर्भात कोणत्या राज्यानंतर महाराष्ट्राला दुसऱ्या क्रमांकाची पंसती मिळत आहे.
120.	्राधानिक गुलाना करता – आधानिक गुलानाचुकास्त्रपात कार्याचार महाराष्ट्रारा पुसानाचा प्रसात निकरा आहे. (1) आंध्र प्रदेश (2) कर्नाटक (3) गुजरात (4) तामिलनाडू
	As compared to the other states in India after which state the Maharashtra is the second most
	favoured destination for Industrial investment.
	(1) Andhra Pradesh (2) Karnataka (3) Gujrat (4) Tamilnadu

127.	केंद्र सरकारच्या भांडवली मिळकतीत पुढीलपैकी कोणत्या बार्बी (1) राज्य सरकारांना दिलेल्या कर्जाची आणि उचलीची निव्वत (3) वरीलपैकी दोन्ही 1 आणि 2 Which of the following items are included in cap: (1) Net recoveries of loans and advances to Stat	ळ परतफेड (2) (4) ital receipts of the Cer	निव्वळ लधु बचती वरीलपैकी कुठलेही नाही utral Government? Net small savings
	(3) Both 1 and 2 above	, ,	None of the above
128.	When was VAT introduced in India?	,	1 एप्रिल 2002 1 st April 2002
129.	लोकसभा सभापतीच्या प्रत्यक्ष नियंत्रणाखालील कोणतीसंसदीय	समिती सरकारच्या खर्चावर र	 ਜੁਖ਼ ਰੇਕਰੇ ?
120.		थायी समिती	
	(3) अंदाज समिती (4) स	nर्वजनिक उद्योगसमिती	
	Which parliamentary committee directly under	the control of Speaker	of Lok Sabha keeps an eye on
	Government expenditure? (1) Public Accounts Committee (2) S	Standing Committee	
		Committee on Public U	ndertakings
130.	अंतर्गत लेखापरिक्षण कोण करते ?		
190.		तप्रधान कार्यालयाचे सचिव	
		रीलपैकी कोणीही नाही	
	Who conducts the Internal Audit?		
	(1) Finance Department of the central government	nent (2)	Secretary to the PMO
	(3) Internal Audit wings of various ministries/o	department (4)	No one from the above
131.	अक्षर मालिकेतील प्रश्नचिन्हासाठी योग्य पर्याय निवडा.		
	A, B, D, G, ?	_	
	(1) M (2) L (3) F	* *	Н
	Select correct option for the question mark in a l. A, B, D, G,?	letter series.	
	(1) M (2) L (3) F	ζ (4)	н
132.			
102.	माझ्या घरी मी पूर्वेकडे तोंड करून उभा आहे. नंतर डावीकडे व दक्षिणेकडे गेलो. तेथून 5 मीटर पश्चिमेला गेलो तर मी माझ्या घ	ग्राच्या कोणत्या दिशेला आहे	?
	(1) पूर्व (2) पश्चिम (3) उ	उत्तर (4)	दक्षिण
	At my house I am facing East. I turned left and Thereafter I went 5 m to the South and from the respect to my house?		_
	(1) East (2) West (3) 1	North (4)	South
133.	प्रश्नचिन्हाऐवजी सर्वोत्तम पर्याय कोणता ?		
	सुतार : लाकूड : : शिंपी : ?		
	(1) कापड (2) कापूस (3) म	गल (4)	पोशाख
	Which of the following best replaces the questio Carpenter: Wood:: Tailor:?	n mark?	
	(1) Cloth (2) Cotton (3) (	Goods (4)	Dress

134. जर A व B या आकृतींचा परस्परांशी जो संबंध आहे तोच संबंध आकृती C व D यात आहे तर योग्य पर्याय निवडा.

पर्याय :

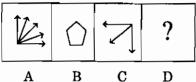

(2)

(3)

(4)

If relationship between figures A and B is the same as between C and D, then select correct option.

Options:

(2)

(3)

(4)

135. XYZ: 64, 65, 66:: STU:?

(1) 39, 40, 41

(2) 59, 60, 61

(3) 49, 50, 51

(4) 19, 20, 21

XYZ: 64, 65, 66:: STU:?

(1) 39, 40, 41

(2) 59, 60, 61

(3) 49, 50, 51

(4) 19, 20, 21

136. घटना क्रमाने मांडा :

- I) मुले अकाली प्रौढ झाली.
- II) कुक्कुटमालकांनी कोंबड्यांवर संजीवकांचे उपचार केले.
- III) सरकारने शालेय मुलांना प्रोटीन्स पुरवण्याचे ठरवले.
- IV) सरकारची संजीवकांचा वापर केलेल्या कुक्कुट उत्पादनांवर बंदी.
- V) कुक्कुटमालकांशी अंडी पुरवठा करार.
- VI) सरकारकडून चौकशी समिती नियुक्त.
- VII) योजनेचे मुलांच्या आरोग्यावर सकारात्मक परिणाम.

पर्याय :

- (1) $VII \rightarrow III \rightarrow V \rightarrow II \rightarrow I \rightarrow VI \rightarrow IV$
- (2) IV $\rightarrow$ III $\rightarrow$ V $\rightarrow$ II $\rightarrow$ I $\rightarrow$ VII $\rightarrow$ VI
- (3) II $\rightarrow$ IV $\rightarrow$ III $\rightarrow$ I $\rightarrow$ V $\rightarrow$ VI $\rightarrow$ VII
- (4) $III \rightarrow V \rightarrow II \rightarrow VII \rightarrow I \rightarrow VI \rightarrow IV$

Arrange events sequentially:

- I) Children reach puberty at an earlier age.
- II) Poultry owners treat hens with growth harmone.
- III) Government decides to supply proteins to school children.
- IV) Harmone treated poultry is banned by the government.
- V) Poultry owners are given contract for supplying eggs.
- VI) Government appoints an inquiry committee.
- VII) Scheme shows positive effect on childrens' health.

Options:

- (1) $VII \rightarrow III \rightarrow V \rightarrow II \rightarrow I \rightarrow VI \rightarrow IV$ (2) $IV \rightarrow III \rightarrow V \rightarrow II \rightarrow I \rightarrow VII \rightarrow VI$
- $(3) \quad II \rightarrow IV \rightarrow III \rightarrow I \rightarrow V \rightarrow VI \rightarrow VII \quad (4) \quad III \rightarrow V \rightarrow II \rightarrow VII \rightarrow I \rightarrow VI \rightarrow IV$

- 137. 217:262::715:?
  - (1) 760
- (2) 859
- (3) 877
- (4) 580

- 217:262::715:?
- (1) 760
- (2) 859
- (3) 877
- (4) 580

आरशात आकृतीची प्रतिमा दाखवणारा पर्याय कोणता ? 138.

पर्याय :

Which alternative shows the mirror image of the figure?

Options:

KOLHAPUR हा शब्द 'IMJF'YNSP' असा लिहिल्यास 'WASHINGTON' शब्द कसा लिहाल ? 13**9**.

- (1) UVWFGELRLM
- (2) UYQFGLERML (3) YUQWFLELMR
- (4) YQVWGFLEMR

If KOLHAPUR is written as 'IMJFYNSP', then how will you write the word 'WASHINGTON'?

- (1) UVWFGELRLM
- (2) UYQFGLERML (3) YUQWFLELMR
- (4) YQVWGFLEMR

अरुण म्हणाला ''ही मुलगी माझ्या आईच्या नातवाची बायको आहे''. तर अरुणचे त्या मुलीशी नाते कोणते ? 140.

- (2) आजोबा
- (3) नवरा

Arun said "This girl is the wife of the grandson of my mother". What is Arun to the girl?

- (1) Father
- (2) Grand father
- (3) Husband
- (4) Father-in-law

एका खेळाडूचा खालून क्रमांक 18 वा आणि वरून 27 वा आहे. तर त्या स्पर्धेत किती खेळाडू आहेत ? 141.

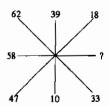
- (1) 45
- (2) 9
- (3) 44
- (4) 46

A player is ranked 18th from bottom and 27th from the top. How many players are there in the game?

- (1) 45
- (2) 9
- (3) 44
- (4) 46

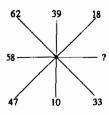
कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य संख्या लिहा. 142.

- (2) 8
- (4) 28

Insert the missing number at the question mark.

- (1)
- (2) 8
- (3) 29
- (4) 28

चार बहिणींच्या 5 वर्षापूर्वीच्या वयाची बेरीज 80 वर्ष होती. तर 15 वर्षानंतर त्यांच्या वयाची बेरीज किती होईल ? 143.

- 100
- (3) 160
- (4) 95

The sum of ages of four sisters 5 years back was 80 years. What will be the sum of their ages after 15 years? (1) 60

- **(2)** 100
- (3) 160
- (4) 95

खालीलपैकी कोणत्या वेन (Venn) आकृतीमध्ये पुढील वर्गाचे एकमेकांशी संबंध योग्य रीतीने दाखिवले आहेत: 144. चहा, कॉफी, पेये

- (1)

Which one of the following Venn diagrams correctly illustrates the relationship among the classes: Tea, Coffee, Beverages

खालीलपैकी विसंगत पर्याय ओळखा: 145.

66, 77, 94, 49

- (1) 66
- (3) 94
- 49 (4)

Find the oddman out of the following:

- 66, 77, 94, 49
- (1) 66
- (2) 77
- (3) 94
- (4) 49

जर 1 ऑक्टोबरला रविवार असेल तर 1 नोव्हेंबर असेल.

- (1) सोमवार
- (2) मंगळवार

146.

- (3) बुधवार
- (4) गुरुवार

If 1st October is a Sunday, then 1st November will be (1) Monday

- (2) Tuesday
- (3) Wednesday
- Thursday

आशिशचे वजन गोविंदपेक्षा अधिक आहे. मोहितचे वजन जॅकपेक्षा कमी आहे. पवनचे वजन जॅकपेक्षा अधिक व गोविंदपेक्षा कमी आहे तर 147. यात सर्वात जास्त वजन कोणाचे आहे ?

- (3) **पव**न
- (4) आशिश

Ashish is heavier than Govind. Mohit is lighter than Jack. Pawan is heavier than Jack but lighter than Govind. Who among them is the heaviest?

- (1) Govind
- (2) Jack
- (3) Pawan
- (4) Ashish

148.	संख्यामालिकेतील पाचर्व 3, 6, 18, 72, ()	संख्य	। कोणती ?				
	(1) 144	(2)	216	(3)	288	(4)	360
	What is the 5 th nur 3, 6, 18, 72, ()	nber	in the series?				
	(1) 144	(2)	216	(3)	288	(4)	360
149.	1 ते 45 या संख्यांदरम्याः संख्या कोणती ?	मच्या उ	ने भाग जाणाऱ्या संख्य	। चढ		त कर्म	ो किमतीच्या संख्येपासून नवव्या स्थानावरील
	(1) 18	(2)	21	(3)	24	(4)	27
	9 th place from the	numb	er having least v	alue	?		n what number will be at the
	(1) 18	(2)		(3)	24	(4)	27
150.	प्रश्नाच्या जागी कोणती र	तंख्या र	ो ~~ई~~ ल ?				
	31, 37, ?, 43, 47						
	(1) 38		39		41	(4)	40
	Which number wil	l com	e in the place of q	uest	uon mark?		
	31, 37, ?, 43, 47 (1) 38	(9)	39	(2)	41	(4)	40
	~~- 1~~	(2)	<del></del>	(3)		(4)	40
151.	पुढे दिलेल्या रचनेतील x	साठी	संख्या निवडा				
	4 6		x=?				
	(1) 12		24		20	(4)	यापैकी नाही
	Find the value of x	in th	e following patter	'n			
	3 5 6	10	12				
	(1) 12	(2)	24	(3)	20	(4)	None of the above
152.	जर 339 AB → 113	B AB.	तर 345 xv → ?				
	(1) 511 xy		151 xy	(3)	115 xy	(4)	115 yx
	If 339 AB $\rightarrow$ 113						•
	(1) 511 xy	(2)	151 xy	(3)	115 xy	(4)	115 yx
153.	कोणती ?	दोन सं	ख्यामध्ये एक विशिष्ट	सं बंध	आहे. तसाच संबंध तिसऱ	या आ	णि चौथ्या संख्यांमध्ये आहे. तर चौथी संख्य
	27:38::51:? (1) 60	(2)	63	(3)	64	(4)	66
	• •						same relationship between third
	and the fourth num				_		-

(2) 63

P.T.O.

(4) 66

27:38::51:? (1) 60

154.	प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणता शब्दा येईल विद्यार्थी : शाळा : : ? : (play groun (1) खेळ (2) खेळाडू Which word should come at the	d) क्रिडांगण (3) e question mar	प्रशिक्षक k ?	(4)	मैदान
	student:school::?:play grou (1) game (2) playe		coach	(4)	ground
155.	योग्य पर्यायाच्या साहाय्याने रिक्त स्थानाः A10: Z35:: K20:?	वी पूर्तता करा			
	(1) J9 (2) J18	(3)	J90	(4)	J19
	Fill in the gap with the correct A10: Z35: K20:?				
	(1) J9 (2) J18		J90	(4)	J19
1 56.	जर PAPER = 56, PENCIL = 59 (1) 73 (2) 74	, तर WRITE = ? (3)	75	(4)	76
	If PAPER = 56 , PENCIL = 59 ,			(1)	70
	(1) 73 (2) 74		75	(4)	
157.	जर एका परीक्षे मध्ये योग्य उत्तराला ४ गुण	मिळतात आणि चुव र तर लगने	ठीच्या उत्तराला वजा एक गु	ण मि	ळतो. जर त्याने सर्व 75 प्रश्नांची उत्तरे लिहिली ी.
	(1) 35 (2) 40		42	(4)	
	In an examination, a student s wrong answer. If he attempts a				
	attempts correctly is	in 70 questions	and secures 129 ma	u KS,	the number of questions he
	(1) 35 (2) 40	(3)	42	(4)	46
158.	एका रांगेत संदिप डावीकडून 25 वा आहे	- •		•	•
	(1) 50 (2) 49 In a row Sandip is at the 25th p	(3) Iace from the le		(4) he r i	
	there in the row?				
	(1) 50 (2) 49	(3)		(4)	51
1 59 .	काळजीपूर्वक वाचून अशी विधान जोडी (अ) सर्व प्राणी मांसाहारी आहेत				
	(अ) सर्वे प्राणी मासाहारी आहेत (क) प्राणी मांसाहारी नाहीत	( )	कांही प्राणी मांसाहारी न कांही प्राणी मांसाहारी अ		
	पर्यायी उत्तरे :	(9)	पत्ति प्राचा नासाहारा ज	11671	
	(1) अ आणि ब (2) ৰ आणि	गंक (3)	अ आणि क	(4)	क आणि ड
	Find a pair of statements that	will always be s	false		
	(a) All animals are carnivorou	, ,	Some animals are r		
	(c) Animals are not carnivoro	us (d)	Some animals are o	carn	vorous
	Options: (1) a and b (2) b and	c (3)	a and c	(4)	c and d
1 60 .	जर 'abdec' हे असे '/ // \	•			
	(1) \(\lambda \) \/ \/ \/ \(\lambda \) \(\lambda \) \/ \/ \/ \/ \(\lambda \) \(\lambda \) \/ \/ \/ \/ \/ \/ \/ \/ \/ \/ \(\lambda \) \(\lambda \) \/ \/ \/ \/ \/ \/ \/ \/ \/ \/ \/ \/ \(\lambda \) \(\lambda \) \/ \/ \/ \/ \/ \/ \/ \/ \/ \/ \/ \/ \/		人 \ 人 // 	(4)	人人 // \ /
	If 'abdec' are written like '/ // (1) / / // (2) // //				
	· ////////////////////////////////////	\ / //(0)	\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\	(4)	// //

٩

•				
161.	प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारी आकृती कोणती ?	· · · · · · ·		
	(1) (2)	(3)	?	
	Which figure will appear at the que	estion mark?		
	which rigure will appear at the que	estion mark :		
	(1) (2)	(3)	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	
	(1) (2)	()	* L	
162.	क्रम पूर्ण करण्यासाठी योग्य पर्याय निवडा. B 3 E 7 R 13 Q 19 ? (1) S (2) U To Complete the sequence select the B 3 E 7 R 13 Q 19 ?	(3) W e correct option.	(4) Y	
	(1) S (2) U	(3) W	(4) Y	
163.	लाळेचा संबंध तोंडाशी असेल तर कशाचा संबं (1) भुवया (2) पापण्या Mouth is to saliva then Eye is to (1) Eyebrow (2) Eyelid	ध डोळ्याशी आहे ? (3) बघणे (3) Seeing	(4) সমূ (4) Tears	
164	खालीलपैकी विसंगत आकृती ओळखा.		(3)	
164.	बालालपका विसंगत आकृता आळखा.			
	$\wedge$	$\longrightarrow$	<del> </del>	
	Fig. I Fig. II	Fig. III	Fig. IV	
	(1) Fig. I (2) Fig. II	(3) Fig. III	(4) Fig. IV	
	Identify the odd-figure	( )	(-/ -16.17	
	A	N 1	<del></del>	
	Fig. I Fig. II	Fig. III	Fig. IV	
	(1) Fig. I (2) Fig. II	(3) Fig. III	(4) Fig. IV	
165.	पहिल्या संख्येचा दुसऱ्या संख्येशी जो संबंध अ कोणती ?	ाहे तोच तिसऱ्या संख्येचा रिक्त	त स्यानातील संख्येशी आहे, तर रिक्त स्थानाती	ल संख्या
	1641 : 41 : : 7225 : ? (1) 55 (2) 68	(3) 79	(4) 85	
	If 1641: 41:: then 7225:?			
	(1) 55 (2) 68	(3) 79	(4) 85	
166.	संख्या श्रेणीतील रिक्त स्थानी कोणती संख्या ये 17, 34, 102, 408,	इंल ?		
	(1) 1632 (2) 2040 Which number will follow the serie 17, 34, 102, 408,	(3) 1080 es?	(4) यापैकी कोणतीही नाही	
	(1) 1632 (2) 2040	(3) 1080	(4) None of the above	

167. खालील प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती आकृती येईल ?

पर्यायी उत्तरे

Which figure will be in place of the question-mark?

Answer Options

168. खालील आकृती असे दर्शवितात की-

- वैद्यकीय शिक्षणात रस असणारे विद्यार्थी
- अभियांत्रिकी शिक्षणात रस असणारे विद्यार्थी
- 🛆 पदव्युत्तर स्पर्धा परीक्षेत रस असणारे विद्यार्थी

तर तिन्ही शाखांत रस असणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे एकूण विद्यार्थ्यांशी असलेले प्रमाण किती ?

- (1) 8.33%
- (2) 16%
- (3) 13.88%
- (4) 25%

Following figure indicates that

- Pupils interested in medical education
- Pupils interested in engineering education
- Pupils interested in competitive exams after degree

So what is the proportion of pupils interested in all the three branches to total number of pupils?

- (1) 8.33%
- (2) 16%
- (3) 13.88%
- (4) 25%

प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय लिहा. 169.

2	17	5
11	?	13
7	19	3

- (1) 15
- (2) 23
- (3) 25
- (4) 33

What is the correct option in the place of question-mark?

2	17	5
11	?	13
7	19	3

- (1) 15
- (2) 23
- (3) 25
- (4) 33

प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा. 170.

- **(1)**

What is the correct option in the place of the question mark?

(1) 4

(3) 16

(4) 38

प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा. 171.

82, 48, 26, ?, 2

- (1) 22
- **(2)** 18
- (4) 14

Select proper alternative in place of question mark?

- 82, 48, 26, ?, 2
- (1) 22
- (2) 18
- (4) 14

जर SCHOOL शब्द HXSLLO असा लिहिला तर NZGV म्हणजे काय ? 172.

- (1) MATE
- (2) JOKE
- (3) TALK
- (4) WASP

(1) **MATE**

- (2) **JOKE**
- If SCHOOL is written as HXSLLO then NZGV means? (3) TALK
- (4) WASP

जर 'sequential' हा शब्द 2137198564 लिहिला तर 'essential' हा शब्द कसा लिहिला जाईल ? 173.

- (2) 21189564
- (3) 221198564
- (4) 98824651

If word 'sequential' is written as 2137198564, how the word 'essential' will be written? (1) 122198564

(1) 122198564

- (2) 21189564
- (3) 221198564
- (4) 98824651

174. खालीलपैकी वेगळा अक्षर समूह कोणता ?

Echi, Hfko, Kinr, Post

- (1) Echi
- (2) Hfko
- (3) Kinr
- (4) Post

Which is the odd group of letters in the following?

Echi, Hfko, Kinr, Post

- (1) Echi
- (2) Hfko
- (3) Kinr
- (4) Post

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

सोबतच्या आकृतीत x व y या स्थानी अनुक्रमे कोणत्या संख्या येतील ? 175.

(1) 5, 25

(2) 25, 5

5, 20

(4) 40, 200

In the given figure which numbers will there be in the place of x and y?

(1) 5, 25

(2) 25, 5

(3) 5, 20

(4) 40, 200

अक्षय आणि अहमद यांच्या वयाच्या बेरजेची 4 पट 92 येते. अहमद आणि अमृता यांच्या वयाच्या बेरजेची तिप्पट 42 येते. अमृताच्या 176. वयाची 5 पट अक्षयच्या वयाच्या दुपटी इतकी येते. तर अहमदचे वय काय ?

(1) 15 वर्षे

(2) 6 वर्षे

(3) 18 वर्षे

(4) 8 वर्षे

Four times the sum of the ages of Akshay and Ahmad is 92. Three times the sum of ages of Ahmad and Amruta is 42.5 times fo Amruta's age is equal to twice that of Akshay. So what is Ahmad's age?

(1) 15 Years

(2) 6 Years

(3) 18 Years

(4) 8 Years

एका शहरातल्या 33% लोकांकडे रंगीत दूरसंच आहेत 18% लोकांकडे कृष्णधवल दूरसंच आहेत. दूरसंच असणाऱ्यांपैकी 57% लोक दूरदर्शन पाहतात. त्यांपैकी 25% लोक केवळ मनोरंजनासाठी, 19% बातम्यांसाठी तर 16% शैक्षणिक उपयोगासाठी दूरदर्शन पाहतात. उर्वरित 34884 लोक कोणत्याही खास उद्देशाशिवाय दूरदर्शन पाहतात. तर त्या शहराची एकूण लोकसंख्या किती ?

(1) 2.84.000

(2) 4.35,000

(3) 3.00.000

(4) 1,87,950

33% citizens in a city have colour T.V. sets. 18% have black and white T.V. sets, 57% of citizens having T.V. sets watch them, of which 25% watch for entertainment, 19% for news and 16% for educational purposes. Remaining 34884 watch T.V. without any special purpose. Then what is the total population of that city?

(1) 2,84,000

(2) 4,35,000

(3) 3,00,000

(4) 1,87,950

एक 5 अंकी संख्या आहे पहिल्या व पाचव्या अंकाचा गुणाकार मधल्या अंकाइतका आहे. दुसरा अंक तिसऱ्या अंकच्या दोन तृतीयांश आहे. 178. तर चौथा अंक मधल्या अंकाच्या 4/3 आहे. जर दुसऱ्या आणि चौथ्या अंकाची बेरीज 12 असेल तर ती संख्या कोणती ?

(1) 32468

(2) 62483

(3) 24683

(4) 32468

There is a five digit figure. The product of 1st and 5th digit is equal to the middle digit. Second digit is two thirds of third digit. While fourth digit is 4/3 times the middle digit. If sum of 2nd and 4th digit is 12, what is that figure?

(1) 32468

(2) 62483

(3) 24683

(4) 32468

मुलाच्या व मुलाच्या विहलांच्या वयाच्या बेरजेइतके आज मुलाच्या आजीचे वय आहे. आजी आजोबांपेक्षा 7 वर्षांनी लहान आहे. 179. पंधरा वर्षांपूर्वी आजोबांचे वय त्यांच्या नातवाच्या वयाच्या बारापट होते. जर वडिलांचे आजचे वय 48 वर्षे असेल तर आजीचे वय काय ?

(1) 58 वर्षे

(2) 68 वर्षे

(3) 75 वर्षे

(4) 89 वर्षे

Sum of ages of a son and his father is equal to the age of son's grandmother. Grandmother is seven years younger than granfather. Fifteen years ago grandfather's age was twelve times that of the grandson. If father's present age is 48 years, what is the grandmother's present age?

(1) 58 years

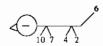
(2) 68 years

(3) 75 years

(4) 89 years

180.	वसंत हा पूर्वेकडे तोंड करून उभा होता तो तेथून 8 मी. दक्षिणेकडे गेला, उजवीकडे वळून 5 मी सरळ चालत गेला त्यानतर उजवीकडे वळून
	8 मी सरळ चालत गेला, पुन्हा डावीकडे वळून तो 8 मी सरळ चालत गेला तर तेथून त्याच्या पहिल्या ठिकाणी सरळ चालत जाण्यास किर्त
	मीटर अंतर जावे लागेल ?
	(1) 16 मीटर (2) 24 मीटर (3) 8 मीटर (4) 13 मीटर
	Vasant was facing East. From this point he went 8 meters to South. Then taking right turn he
	walked five meters. Again turning right he walked 8 meters. Then he took a left turn and walked for
	8 meters. How many meters will he have to walk to reach the starting point?
	(1) 16 meter (2) 24 meter (3) 8 meter (4) 13 meter
181.	पाच मुली रांगेत अशा बसल्या आहेत की रीटा ही लिनाच्या उजव्या बाजूस आहे. रीटानंतर सीता तिच्या डाव्या बाजूस आहे. गीता ही लिनाच्य डाव्या बाजूस आहे. मीना ही लिनाच्या डाव्या बाजूस परंतु गीताच्या उजव्या बाजूस आहे तर मध्यभागी कोण बसलेले आहे ?
	(1) लिना (2) मीना (3) गीता (4) सीता
	If five girls are sitting in a row in such way that Rita is to the right of Leena. Seeta is next to Rita and
	is on her left. Geeta is to the left of Leena. Meena is on the left of Leena but to the right of Geeta, then
	who is sitting at the centre?
	(1) Leena (2) Meena (3) Geeta (4) Seeta
182.	जर 1325 म्हणजे × + − < व 7846 म्हणजे = > ∗ ⊕ हे आहे तर = < > × ∗ यातून कोणती संख्या दर्शविली जाईल ?
	(1) 38167 (2) 71638 (3) 73814 (4) 73618
	If 1325 means × + - < and 7846 means = > ★ ⊕, then which of the following alternatives indicates
	= < > x * ?
	(1) 38167 (2) 71638 (3) 73814 (4) 73618
183.	जर C = 6 व G= 14 असेल तर त्याच नियमाने 4214 चे योग्य शाब्दिक रूपांतर कोणते होईल ?
	(1) AGA (2) GAB (3) AGB (4) BAG
	If $C = 6$ and $G = 14$, then with the same rule what will be the word transformation of 4214?
	(1) AGA (2) GAB (3) AGB (4) BAG
184.	EJOT हा शब्द विशिष्ट नियमानुसार लिहिला आहे. पुढील शब्दासाठी हा नियम वापरून या नियमानुसार लिहिलेला शब्द ओळखा.
101	(1) ZUPK (2) WTQN (3) DGJM (4) ACEG
	The word 'EJOT' is written applying a certain rule. Which of the following word is written using the
	same rule?
	(1) ZUPK (2) WTQN (3) DGJM (4) ACEG
185.	रमेश क्रिकेट खेळतो, रमेश व महेश हॉकी खेळतात. गणेश व परेश खो-खो खेळतात. महेश व गणेश फुटबॉल खेळतात. तर फुटबॉल व हॉर्क
	हे दोन्ही खेळ खेळणाऱ्या मुलाचे नाव काय ?
	(1) रमेश (2) महेश (3) गणेश (4) परेश
	Ramesh plays cricket. Ramesh and Mahesh play hockey. Ganesh and Paresh play Kho-Kho. Mahesh
	and Ganesh play football. Then who plays both football and hockey?
	(1) Ramesh (2) Mahesh (3) Ganesh (4) Paresh
186.	घोड्याला वाध म्हटले, बैलाला हत्ती म्हटले, हत्तीला बैल म्हटले, वाघाला सिंह म्हटले तर शिंगे असणारा प्राणी कोणता ?
	(1) घोडा (2) हत्ती (3) बैल (4) सिंह
	If a horse is called a tiger, an ox is called an elephant, an elephant an ox, a tiger a lion then which
	animal has horns?
	(1) horse (2) elephant (3) ox (4) lion
— कच्च्या	कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

187. प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा.

(1) 9

(2) 8

(3)

(4) 4

Select proper alternative in the place of the question mark.

(1) 9

(2) 8

(-)_{13 10} 9

(3)

(4) 4

188. सीता जत्रेला जात होती तिच्यासोबत तिच्या दोन नणंदा आणि त्यांच्या तीन मैत्रिणी होत्या. दोंन्ही नणंदांसोबत त्यांच्या प्रत्येकी दोन मुली होत्या. एका मैत्रिणीबरोबर तिचा एक मुलगा व दोन मुली होत्या. तर उर्वरित दोधींसोबत प्रत्येकी दोन मुले होती. वाटेत सीताचा नवरा त्याचे तीन मित्र व त्यांच्या बायकांसह त्यांना येऊन मिळाला, तर स्त्री, पुरूष, मुल-मुली मिळून एकूण किती जण जत्रेला जात होते ?

(1) 15

(2) 24

(3) 36

(4) 13

Sita was going to a fair with her two sisters-in-law and their three friends, each sister's-in-law was with two daughters. One of their friends was with a son and two daughters while the remaining two were accompanied by two sons each. On way sita's husband joined them with three friends and their wives. So, in all how many were going to the fair?

(1) 15

(2) 24

(3) 36

(4) 18

189. जर सात एवेजी चार दिवसांचा एक आठवडा धरला तर सन् 2014 साली फेब्रुवारी महिन्यात एकूण किती आठवडे असतील ?

(1) पाच

(2) **सात**

(3) ती**न**

(4) च~~ा~~

It a week is said to be of 4 days in place of 7 then how many weeks will there be in February 2014?

(1) Five

(2) Seven

(3) Three

(4) Four

190. खालील चौरसात एकूण किती त्रिकोण आहेत ?

(1) 8

(2) 10

(3) 12

(4) 16

How many triangles are there in the following figure?

(1) 8

(2) 10

(3) 12

(4) 16

191. जर DCB : WXY असेल तर :: IHG :

(1) TSR

(2) STR

-(3) RST (4) RTS

If DCB: is WXY:: then IHG:

red

(2) STR

(3) RST

(4) RTS

192. सर्व खुर्च्या पुस्तके आहेत. काही पुस्तके टेबल आहेत. या माहितीच्या आधारे खालील विधानांपैकी कोणते विधान अधिक ग्राह्य ओह असे म्हणता येईल ?

सर्व पुस्तके खुच्या आहेत

(2) काही पुस्तके टेबल नाहीत

(3) सर्व टेंबल पुस्तके आहेत

(4) सर्व टेबल खुर्च्या आहेत

All chairs are books. Some books are tables. From this information which will be more reliable statement from the following?

(1) All books are chairs

(2) Some books are not tables

(3) All tables are books

(4) All tables are chairs

(3) de

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Tra -, Fre -, Cra -, Mar -, Ma _

Which alternative will make all words meaningful?

(2) sh

(4) mb

Options (1) ck

सूचना - (पृष्ठ 1 वरुन पुढे....)

- (8) ई प्रश्नेपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत: बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. "अंगावर काटा उभा रहाणे" या वाक्याप्रचाराचा अर्थ काय ?

(1) अंग शहारणे

(2) रोमांचित होणे

(3) अतिशय भिती वाटणे

(4) बहरुन येणे

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) अतिशय भिती वाटणे'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्र. क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक ''③'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. **201**.

1 2

4

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.